

Прва књига о царевима

Борба за престо

¹ Цар Давид је био стар и одмакао у годинама; покривали су га одећом, али није могао да се угреје.

² Његове слуге му рекоше: „Хајде да за нашега господара цара пронађемо младу девицу, која ће се старати о њему и служити га; нека лежи уз тебе, па ће се наш господар цар угрејати.“

³ Потражили су младу и лепу девојку по свим крајевима Израиља, и нашли су Ависагу Сунамку и довели је цару.

⁴ Девојка је била веома лепа, старала се о цару и служила га, али цар није спавао с њом.

⁵ А Адонија, син Агитин, се хвалисао: „Ја ћу бити цар!“ Он је себи набавио кочије и коње, и педесет људи који су трчали пред њим.

⁶ Његов отац га никада није укорио, рекавши: „Зашто си то урадио?“ Он је, такође, био веома згодан, а родио се после Авесалома.

⁷ Он је био у договору са Јоавом, сином Серујиним, и свештеником Авијатаром, који су подржавали Адонију.

⁸ Међутим, свештеник Садок, Венаја, син Јодајев, пророк Натан, Семај, Реи и Давидови јунаци нису пристали уз Адонију.

⁹ Једном је Адонија приносио на жртву ситну и крупну стоку и утовљене јунце код камена Зоелета у близини Ен-Рогила. Позвао је сву своју браћу, цареве синове, и све Јудејце који су били цареве слуге.

¹⁰ Ипак, није позвао ни пророка Натана, ни Венају, ни јунаке, а ни свога брата Соломона.

11 Тада пророк Натан рече Витсавеји, мајци Соломоновој: „Зар ниси чула да се Адонија, син Агитин, зацарио без знања нашег господара цара?”

12 А сад, хајде да те посаветујем како да спасеш живот и себи и своме сину Соломону.

13 Иди цару Давиду и реци му: ’О, мој господару царе, зар се ти ниси заклео својој слушкињи рекавши: твој син Соломон ће царевати после мене, и он ће сести на мој престо. Зашто је, онда, Адонија постао цар?’

14 Док ти још тамо будеш говорила с царем, ја ћу ући за тобом и потврдити твоје речи.“

15 Витсавеја оде цару у његову собу. Цар је био веома стар, а Ависага Сунамка је служила цару.

16 Витсавеја је клекнула и поклонила се цару, а цар је упита: „Шта желиш?”

17 Она му рече: „Господару мој, ти си се пред Господом, Богом својим, заклео својој слушкињи, рекавши: ’Твој син, Соломон, ће бити цар после мене, и он ће сести на мој престо.’

18 А ево, сада је Адонија цар, а ти, мој господару царе, не знаш о томе.

19 Он је жртвовао мноштво волова и угојених оваца. Позвао је и све цареve синове, свештеника Авијатара, заповедника војске Јоава, али није позвао твога слугу Соломона.

20 О, господару мој царе, очи свег Израиља су упрте у тебе, да им кажеш ко ће сести на престо после мог господара цара.

21 А кад се мој господар цар упокоји са својим прецима, ја и мој син Соломон бићемо кривци.“

22 Док је она још говорила с царем, дође пророк Натан.

23 Тада су јавили цару: „Овде је пророк Натан.“ Кад је дошао пред цара, поклонио се цару лицем до земље.

²⁴ Натан рече: „Господару мој царе, да ли си ти рекао: 'Адонија ће бити цар после мене, и он ће сести на мој престо'?"

²⁵ Јер он је данас отишао и жртвовао волове, угојену стоку, и мноштво оваца. Позвао је све цареве синове, војне заповеднике и свештеника Авијатара, и ено их, једу и пију пред њим и узвикују: 'Живео цар Адонија!'

²⁶ Међутим, није позвао ни мене, твога слугу, ни свештеника Садока, ни Венају, сина Јодајевог, а ни твога слугу Соломона.

²⁷ Како то да је мој господар цар донео такву одлуку, а да није обзнанио своме слуги ко ће сести на престо мога господара цара после њега?"

Соломон долази на Давидов престо

²⁸ Цар Давид одговори: „Позовите ми Витсавеју!“ Она је дошла пред цара и стала пред њега.

²⁹ Тада се цар закле и рече: „Живог ми Господа, који је спасао мој живот од сваке невоље,

³⁰ данас ћу учинити како сам ти се заклео пред Господом, Богом Израиљевим, рекавши: 'Твој син Соломон биће цар после мене, и он ће сести на мој престо уместо мене.'"

³¹ Тада је Витсавеја клекла и поклонила се цару лицем до земље, рекавши: „Нека мој господар цар Давид живи довека!“

³² Затим цар Давид рече: „Позовите ми Садока свештеника, пророка Натана и Венају, сина Јодајевог!“

³³ Кад су дошли пред цара, цар им рече: „Поведите са собом слуге свога господара и посадите мога сина Соломона на моју мазгу, па га доведите доле на Гион.

³⁴ Нека га тамо свештеник Садок и пророк Натан помажу за цара над Израиљем. Потом затрубите у трубу и реците: 'Живео цар Соломон!'

³⁵ Онда пођите за њим, а он нека дође и седне на мој престо, и нека влада уместо мене; њега одређујем да буде владар над Израиљем и над Јудом.“

³⁶ Венаја, син Јодајев, рече цару: „Амин! Нека Господ, Бог мога господара цара, објави тако.

³⁷ Као што је Господ био с мојим господарем царем, тако нека буде и са Соломоном, и нека узвиси његов престо још више него престо мога господара, цара Давида.“

³⁸ Тако сиђу свештеник Садок, пророк Натан, и Венаја, син Јодајев, с Херећанима и Фелећанима, те посаде Соломона на мазгу цара Давида и дођу на Гион.

³⁹ Тада је свештеник Садок узео из Шатора рог с уљем и помазао Соломона. Затим су затрубили у трубу, а сав народ је говорио: „Живео цар Соломон!“

⁴⁰ Сав је народ пошао за њим свирајући у свирале и радујући се гласно, тако да се тресла земља од њиховог клицања.

⁴¹ То је чуо Адонија и све узванице које су биле с њим, баш кад су завршавали с гозбом. Кад је Јоав чуо глас трубе упита: „Каква је то галама у граду?“

⁴² Док је он још говорио, дође Јонатан, син свештеника Авијатара. Адонија рече: „Ходи овамо, јер ти си честит човек, и доносиш добру вест.“

⁴³ Јонатан одговори Адонији: „Баш обратно! Наш господар, цар Давид, је поставио Соломона за цара!

⁴⁴ Цар је послао с њим свештеника Садока, пророка Натана и Венају, сина Јодајевог, с Херећанима и Фелећанима. Они су га посадили на цареву мазгу,

⁴⁵ а свештеник Садок и пророк Натан су га помазали за цара на Гиону. Оданде су наставили веселећи се, и град се ускомешао. То је галама коју сте чули.

⁴⁶ Соломон већ седи на царском престолу.

⁴⁷ Дошле су и цареве слуге да благослове нашег господара, цара Давида, говорећи: 'Нека Бог учини име Соломоново већим од твога имена; нека подигне његов престо изнад твога.' Цар се на то поклонио на својој постељи.

⁴⁸ Затим је цар рекао: 'Нека је благословен Господ, Бог Израиљев, који је данас дао да један од мојих синова седне на мој престо, и да то видим својим очима.'"

⁴⁹ На ово се све Адонијине узванице препадоше; устали су; па је свако отишао својим путем.

⁵⁰ А Адонија је, у страху од Соломона, отишао и ухватио се за рокове жртвеника.

⁵¹ Тада су Соломону јавили: „Ено, Адонија се уплашио цара Соломона и држи се за рокове жртвеника, говорећи: 'Нека ми се цар Соломон закуне данас, да неће погубити мачем свога слугу!'“

⁵² Цар Соломон рече: „Ако се покаже честитим, неће му пасти ни длака с главе, али ако се какво зло нађе на њему, умреће.“

⁵³ Тада је цар Соломон послао људе, који су га спустили са жртвеника. Онда је дошао и поклатио се цару Соломону. Соломон му рече: „Иди кући.“

2

Давид саветује Соломона

¹ Кад се приближио час Давидове смрти, заповедио је своме сину Соломону:

² „Ја одлазим на пут којим сва земља иде. Стога буди јак и држи се мушки.

³ Пази на сва упутства Господа, Бога свога, следећи његове путеве и држећи његове прописе, његове заповеди, његове правила и његова сведочанства, како је записано у Закону Мојсијевом, да би био

успешан у свему што предузимаш, куда год се окренеш.

⁴ Тада ће Господ испунити обећање које ми је дао, рекавши: 'Ако твоји синови буду пазили како живе, и буду ходили преда мношвом у верности свим својим срцем и свом својом душом, никада ти неће понестати наследника на Израиљевом престоли.'

⁵ Такође знаш шта ми је учинио Јоав, син Серујин, и шта је учинио с двојицом израиљских војних заповедника, Авениром, сином Неровим, и Амасом, сином Јетеровим. Он их је убио проливши крв у миру као у рату, окаљавши опасач око својих бокова и сандале на својим ногама крвљу проливеном у рату.

⁶ Поступи како ти мудрост налаже, али не дозволи да му седа глава с миром сиђе у Свет мртвих*.

⁷ А синовима Варзелаја Галађана исажи благонаклоност, јер су били уз мене кад сам бежао пред твојим братом Авесаломом. Зато нека једу за твојим столом.

⁸ Код тебе је и Семај, син Гирин, Венијаминавац из Ваурима. Он ме је љуто проклињао оног дана кад сам ишао за Маханајим. Ипак, дошао је да ме дочека на Јордану. Тада сам му се заклео Господом: 'Нећу те погубити мачем.'

⁹ Зато му не опраштај кривицу, јер ти си мудар човек, и знаш како да поступиш с њим, да пошаљеш његову седу главу с крвљу у Свет мртвих."

¹⁰ Затим се Давид упокојио са својим прецима; сахранили су га у Давидовом граду.

¹¹ Давид је владао над Израиљем четрдесет година. У Хеврону је владао седам година, а у Јерусалиму је владао тридесет три године.

* **2:6** У изворном тексту *Шеол*, или *подземље*, где пребивају душе умрлих.

Соломон учвршћује своју власт

12 Соломон је сео на Давидов престо, и његово царство се веома учврстило.

13 А Адонија, син Агитин, дође Витсавеји, мајци Соломоновој. Она упита: „Долазиш ли с миром?“

Он рече: „С миром.“

14 Он рече: „Имам нешто да ти кажем.“ Она рече: „Кажи.“

15 Он рече: „Ти знаш да је царство било моје, и да је сав Израил очекивао да будем цар. Али испало је другачије, па је припало моме брату, јер га је добио од Господа.“

16 А сад имам нешто што бих те замолио. Немој ме одбити.“

Она рече: „Говори.“

17 „Питај, молим те, цара Соломона – он те неће одбити – да ми да Ависагу Сунамку за жену.“

18 „У реду – рече Витсавеја – разговараћу с царем о теби.“

19 Витсавеја дође цару Соломону да с њим разговара о Адонији. Цар је устао да је поздрави; поклонио јој се, па је сео на престо. Тада су поставили столицу за цареву мајку, те је она села њему с десне стране.

20 Она рече: „Тражила бих од тебе једну малу ствар, немој ме одбити.“

Цар јој рече: „Тражи, мајко, јер те нећу одбити.“

21 Она рече: „Нека се да Ависага Сунамка твоме брату Адонији за жену.“

22 Цар Соломон одговори својој мајци: „Зашто тражиш Ависагу Сунамку за Адонију? Што не тражиш и царство за њега, пошто је он мој старији брат?! А још су и свештеник Авијатар и Јоав, син Серујин, уз њега.“

²³ Тада се цар Соломон закле: „Нека ми Господ тако учини, и још више, ако Адонија не плати главом за ове речи!

²⁴ Стога, живог ми Господа, који ме је поставио на престо Давида, оца мога, и подигао ми дом, како је обећао, данас ће Адонија бити погубљен!“

²⁵ Тада цар Соломон посла Венају, сина Јодајевог, који удари Адонију, те он умре.

²⁶ Затим је цар рекао свештенику Авијатару: „Иди у Анатот на свој посед. Заслужио си да умреш, али те нећу погубити данас, јер си носио Ковчег Господа Бога пред мојим оцем, и јер си поднео све невоље које је мој отац поднео.“

²⁷ Тако је Соломон искључио Авијатара из свештенства Господњег, да се испуни реч Господња изречена у Силому за дом Илијев.

²⁸ Кад је ова вест дошла до Јоава, побегао је у Шатор Господњи, и ухватио се за рогове жртвеника, пошто се Јоав приклонио Адонији, иако се није приклонио Авесалому.

²⁹ Тада су јавили цару Соломону: „Јоав је побегао у Шатор Господњи и ено га код жртвеника.“ Цар посла Венају, сина Јодајевог и рече му: „Иди и убиј га.“

³⁰ Венаја уђе у Шатор Господњи и рече Јоаву: „Цар заповеда да изађеш.“

Али он одговори: „Нећу, нека умрем овде!“

Венаја се врати цару с одговором: „Јоав је рекао тако и тако; то је одговор који ми је дао.“

³¹ Цар му рече: „Уради како је рекао. Убиј га, па га сахрани. Тако ће се с мене и с дома мога оца уклонити кривица за невину крв коју је Јоав пролио.“

³² Тако ће Господ вратити његово крваво дело на његову главу, јер је убио два праведна човека и то боља од њега; он је, без знања мога оца Давида, убио

мачем Авенира, сина Неровог, војводу Израилевог, и Амасу, сина Јетеровог, војводу Јудиног.

³³ Нека кривица за њихову крв падне на главу Јоаву и његовом семену заувек. А Давиду и његовом семену, његовом дому и његовом престолу, нека до века буде мир од Господа.“

³⁴ Венаја, син Јодајев, оде и удари Јоава, те он умре. Сахранили су га код његове куће у пустињи.

³⁵ Цар Соломон је уместо њега поставио Јодајевог сина Венају над војском, а свештеника Садока је цар поставио уместо Авијатара.

³⁶ Потом цар посла по Семаја и рече му: „Сагради себи кућу у Јерусалиму и остани тамо; никуд не излази оданде.

³⁷ Оног дана кад изађеш и пређеш преко потока Кидрона, знај да ћеш свакако умрети, па ће твоја крв пасти на твоју главу.“

³⁸ Семај одговори цару: „Повољна је реч коју је рекао мој господар цар. Твој слуга ће урадити тако.“ Семај је дуго времена остао у Јерусалиму.

³⁹ На крају треће године, два Семајева роба одбегну к Ахису, сину Махином, цару гатском. Семају су јавили: „Твоји робови су у Гату.“

⁴⁰ Семај устане, оседла магаре и оде у Гат, к цару Ахису, да тражи своје робове. Семај оде и доведе своје робове из Гата.

⁴¹ Но, Соломону су јавили да је Семај отишао из Јерусалима у Гат и да се вратио.

⁴² Цар посла по Семаја и рече му: „Нисам ли те заклео Господом и упозорио те: 'Оног дана кад изађеш било где, знај да ћеш свакако умрети?' Зар ми ниси одговорио: 'Повољна је реч; послушаћу'?

⁴³ Зашто ниси одржао заклетву Господу и заповест коју сам ти дао?“

⁴⁴ Цар је још рекао Семају: „Ти знаш у свом срцу све зло које си учинио моме оцу Давиду. Нека Господ врати твоје зло на твоју главу.

⁴⁵ Нека Соломон буде благословен, а престо Давидов нека заувек буде утврђен пред Господом.“

⁴⁶ Тада је цар дао наредбу Венаји, сину Јодајевом, па је отишао и ударио Семаја, те је овај умро.

Тако се царство утврдило у Соломоновим рукама.

3

Соломон се моли за мудрост

¹ Соломон се спријатељио с фараоном, царем Египта, оженивши се његовом ћерком. Довео ју је у Давидов град и тамо је остала док није довршио градњу свога двора, Дома Господњег, и зида око Јерусалима.

² Народ је, међутим, приносио жртве на узвишицама, јер у то време још није био саграђен Дом Господњем имену.

³ Соломон је волео Господа, следећи упутства свога оца Давида, само што је приносио жртве и кад на узвишицама.

⁴ Цар оде у Гаваон да тамо принесе жртве, јер је тамо била главна узвишица. Соломон је принео хиљаду свеспалница на том жртвенику.

⁵ Господ се у Гаваону указао Соломону ноћу у сну. Бог рече: „Тражи шта желиш и ја ћу ти дати.“

⁶ Соломон рече: „Ти си исказао велику милост своје слуги, моме оцу Давиду, који је ходио пред тобом у верности, праведности и поштењу срца. Ти си му сачувао ову велику милост и дао му сина да седне на његов престо, како је то данас.

⁷ А сад, Господе, Боже мој, ти си поставио свога слугу за цара уместо мога оца Давида. Али ја сам још веома млад и не знам владати.

⁸ Слуга је твој усред твог народа, који си изабрао, великог народа који је толико бројан да се не да избројити.

⁹ Дај своме слуги послушно срце да може судити твоје народу, и да може просудити шта је добро а шта зло; јер ко може судити твоје народу који је тако велики?“

¹⁰ Господу је било мило што је Соломон то тражио.

¹¹ Бог му на то рече: „Пошто си тражио ово, а ниси тражио за себе ни дуг живот, ни богатство, ни живот својих непријатеља, него си тражио разум да просудиш шта је право,

¹² ево, учинићу по твојој речи. Дајем ти мудро срце и разум; таквог као што си ти није било пре тебе, а ни после тебе се неће појавити неко као што си ти.

¹³ Дајем ти и оно што ниси тражио: богатство и славу, тако да се нико од царева неће моћи мерити с тобом за свег твога века.

¹⁴ Ако будеш следио моје путеве и држао моје уредбе и заповеди као што је следио твој отац Давид, тада ћу продужити и твој живот.“

¹⁵ Соломон се пробудио, али био је то сан. Кад се вратио у Јерусалим, стао је пред Ковчег савеза Господњег и принео жртве свеспалнице и жртве мира. Затим је приредио гозбу за све своје слуге.

Соломонова мудра одлука

¹⁶ Потом су к цару дошле две жене, блуднице, и стале пред њега.

¹⁷ Једна од жена рече: „Молим те, мој господару. Ја и ова жена смо живеле у истој кући. Ја сам родила дете док је она била у кући.

¹⁸ Три дана након мог порога, родила је и ова жена. Биле смо саме; с нама није било никога у кући, само смо нас две жене биле у кући.

19 Али током ноћи умре син ове жене, јер је легла на њега.

20 Устане она усред ноћи и узме мог сина који је био уз мене; а твоја је слушкиња спавала. Она га је узела у своје наручје, а свог мртвог сина је положила у моје наручје.

21 Пробудим се ујутро да подојим свог сина, а он мртав. Пошто је било јутро, ја га пажљиво погледам; видим, није то мој син кога сам родила.“

22 Али друга жена рече: „Не, мој син је жив, а твој син је мртав.“

На то прва рече: „Не, него је твој син мртав, а мој син је жив.“ Тако су говориле пред царом.

23 Тада цар рече: „Једна каже: 'Мој син је онај живи, а твој син је мртав', а друга каже: 'Не, него је твој син мртав, а мој је онај живи.'“

24 Цар нареди: „Донесите ми мач.“ Они донесоше мач пред цара.

25 Цар рече: „Пресеците живо дете на два дела, па дајте једну половину једној, а другу половину другој.“

26 Међутим, жена чији је син био жив, испуњена сажаљењем према своме сину, рече: „Молим те, мој господару, дај јој живо дете, само га немој убити!“

А она друга рече: „Неће бити ни моје ни твоје; пресеци га!“

27 Тада цар рече: „Дајте живо дете првој жени; не убијајте га. Она је његова мајка.“

28 Кад је сав Израилъ чуо за пресуду коју је изрекао цар, имали су страхопоштовање за њега, јер су видели да је у њему Божија мудрост да дели правду.

4

Соломонови државни службеници

1 Цар Соломон је владао над свим Израиљем.

² Ово су били његови главари:

Азарија, син Садоков, свештеник;

³ Елиореф и Ахија, синови Сисини, писари;

Јосафат, син Ахилудов, дворски саветник;

⁴ Венаја, син Јодајев, војвода над војском,

Садок и Авијатар, свештеници;

⁵ Азарија, син Натанов, је био над намесницима;

Завут, син Натанов, свештеник и царев пријатељ;

⁶ Ахисар, дворски управитељ;

и Адонирам, син Авдин, над принудним радом.

Соломонови намесници

⁷ Соломон је имао дванаест намесника по свем Израиљу, који су цара и његов дом снабдевали храном; сваки је био дужан да снабдева храном по један месец у години.

⁸ Ово су њихова имена:

Син Оров у Јефремовој гори;

⁹ син Декеров у Макасу, Салвиму, Вет-Семесу и Елону Вет-хананском;

¹⁰ син Еседов, у Арувоту; он је био надлежан за Сокот и сав еферски крај;

¹¹ син Авинадавов, над свим дорским крајем; жена му је била Тафата, ћерка Соломонова;

¹² Вана, син Ахилудов, је био над Танахом и Мегидом и свим Вет-Саном, који је код Сартана, под Језраелом, од Вет-Сана до Авел-Меоле, до преко Јокмеама;

¹³ син Геверов у Рамоту галадском; он је управљао селима Јаира, сина Манасијиног, у Галаду и арговској области у Васану, над шездесет великих градова са зидинама и бронзаним преворницама;

14 Ахинадав, син Идов, у Маханајиму;

15 Ахимас у Нефталиму; он је био ожењен Васематом, ћерком Соломоновом;

16 Вана, син Хусајев, у Асиру и Валоту;

17 Јосафат, син Фарујин, у Исахару;

18 Семај, син Илин, у Венијамину;

19 Гевер, син Уријев, у земљи галадској, у земљи аморејског цара Сихона и васанског цара Ога. Био је само један намесник у тој земљи.

Соломонова величина

20 Јуда и Израил су били многобројни као песак покрај мора. Јели су и пили и веселили се.

21 Соломон је владао над свим царствима од Еуфрата до филистејске земље и египатске границе. Они су доносили данак и служили Соломону свег његовог века.

22 Дневна количина хлеба за Соломонов двор била је тридесет кора* једног брашна, и шездесет кора другог брашна†;

23 десет угојених волова и двадесет волова с пашњака; стотину оваца и коза, осим јелена, срна, срнидаћа и угојене живине.

24 Јер он је владао над свим подручјима западно од Еуфрата, од Тапсе до Газе, над свим царевима западно од Еуфрата. Он је уживао мир у свим подручјима унаоколо.

25 Јуда и Израил, од Дана до Вир-Савеје, су спокојно живели, свако под својом лозом и под својом смоквом, у све дане Соломонове.

26 А Соломон је имао четрдесет хиљада коња за јаслама за своја кола, и дванаест хиљада коњаника.

27 А намесници су, сваки свог месеца, снабдевали храном цара Соломона и све који су седели за

* 4:22 Око 5 t. † 4:22 Око 10 t.

његовим столом; и нису дозволили да нешто недостаје.

²⁸ Они су, такође, сваки према свом реду, доносили јечам и сламу за коње и коње за вучу на место које је тамо било одређено.

Соломонова мудрост

²⁹ А Господ је Соломону дао веома велику мудрост и разборитост, и разумевање широко као песак на морској обали.

³⁰ Соломон је својом мудрошћу надмашио мудрост свих народа истока и сву мудрост Египта.

³¹ Био је мудрији од сваког човека, мудрији од Етана Езраита, и од Емана, Халкола и Дарде, синова Маолових, па се његово име прочуло по свим народима унаоколо.

³² Саставио је три хиљаде пословица, а његових песама је било хиљаду и пет.

³³ Говорио је о дрвећу, од кедра са Ливана до изоп, који расте из зида; говорио је о животињама и птицама, о гмизавцима и рибама.

³⁴ Људи из свих народа долазили су да чују Соломонову мудрост, од свих царева на земљи који су чули за његову мудрост.

5

Припрема за градњу Дома

¹ Хирам, цар тирски, је послао своје слуге Соломону, јер је чуо да је био помазан за цара уместо свога оца, а и зато што су Хирам и Давид били пријатељи свег Давидовог века.

² Соломон је послао поруку Хираму, рекавши:

³ „Ти знаш да мој отац Давид није могао да сагради Дом имену Господа, Бога свога, због ратова

које су водили против њега свуда унаоколо, док их Господ није положио под његове ноге.

⁴ Али сада је мени Господ, Бог мој, дао починак са сваке стране, тако да немам ни противника ни зле среће.

⁵ Ево, ја сам наумио да саградим Дом имену Господа Бога свога, као што је Господ обећао моме оцу Давиду, рекавши: 'Твој син, кога ћу уместо тебе поставити на твој престо, он ће подићи Дом моме имену.'

⁶ Стога издај налог да се кедрови с Ливана секу за мене. Моје слуге ће бити с твојим слугама, а ја ћу плаћати надницу твојим слугама колико год ти одредиш. Наиме, ти знаш да међу нама нема таквог човека који уме сећи дрвеће као Сидонци.“

⁷ Кад је Хирам чуо Соломонове речи, веома се обрадовао. Рекао је: „Нека је благословен данас Господ, који је Давиду дао мудрог сина да влада над овим великим народом!“

⁸ Затим је Хирам послао поруку, рекавши:

„Примио сам поруку коју си ми послао; учинићу све што желиш с кедровим и чемпресовим дрветом.

⁹ Моје слуге ће их са Ливана спустити до мора, а ја ћу их повезати у сплавове и морем их довести до места које ми ти назначиш. Ја ћу их развезати, а ти их одвези, па чини шта ти је воља. А ти снабдевај храном мој дом.“

¹⁰ Тако је Хирам снабдевао Соломона кедровим и чемпресовим дрветом, колико год је хтео.

¹¹ А Соломон је снабдевао Хирама са двадесет хиљада кора* пшенице да се храни његов дом, и

* **5:11** Око 3.250 t.

двадесет кора† чистог уља. Толико је Соломон давао Хираму годину за годином.

12 А Господ је дао Соломону мудрост, као што му је обећао. Између Хирама и Соломона је владао мир, па су њих двојица склопили савез.

13 Цар Соломон је подигао људе из свега Израиља да кулуче. Било је тридесет хиљада кулучара.

14 Он их је слао на Ливан у сменама од по десет хиљада. На Ливану су остајали месец дана, а два месеца кући. Адонирам је био над принудним радом.

15 Соломон је имао седамдесет хиљада носача и осамдесет хиљада клесара у гори,

16 осим три хиљаде и три стотине Соломонових надгледника надлежних за рад, који су надзирали народ који је обављао посао.

17 Цар је заповедио да се извади велико и скупочено камење, да би се исклесано камење положило за темељ Дома.

18 Хирамови и Соломонови зидари и људи из Гивлија су клесали камен и тесали дрво за градњу Дома.

6

Соломон гради Дом

1 Четири стотине и осамдесете године по изласку Израиљаца из Египта, а четврте године владавине цара Соломона над Израиљем, месеца Зива – а то је други месец – он је почео да гради Дом Господњи.

2 Дом који је цар Соломон саградио Господу био је шездесет лаката дуг, двадесет лаката широк и тридесет лаката висок*.

† 5:11 Око 3.250 l. * 6:2 Око 30 m дуг, 10 m широк и 15 m висок.

³ Трем испред главне дворане Дома био је двадесет лаката дуг, према ширини Дома, и десет лаката[†] широк, према дужини Дома.

⁴ За Дом је начинио уске прозоре с решеткама.

⁵ Уз зид Дома је подигао грађевину на спратове, која се простирала око зидова Дома, и око Светилишта и Светиње над светињама; у њој је направио бочне одаје.

⁶ Доњи спрат грађевине је био широк пет лаката, средњи спрат шест лаката, а трећи седам лаката[‡]; јер је поставио потпорне греде споља око Дома, да се греде не би уметале у зидове Дома.

⁷ Док се Дом зидао, градили су га каменом који је већ био обрађен у каменолому, па се у Дому није чуо ни чекић, ни секира нити икакво гвоздено оруђе за време његове изградње.

⁸ Улаз доњег спрата био је на јужној страни Дома; степенице су завијале горе на средњи спрат, а са средњег на трећи.

⁹ Кад је довршио градњу Дома, покрио га је гредама и кедровим даскама.

¹⁰ Саградио је грађевину око целог Дома. Висина сваког спрата је била пет лаката[§]; они су са Домом били спојени кедровим гредама.

¹¹ Реч Господња дође Соломону:

¹² „Што се тиче Дома који градиш, ако будеш следио моје прописе и слушао моје уредбе, ако будеш држао све моје заповести живећи по њима, преко тебе ћу испунити своје обећање, које сам дао твом оцу Давиду за тебе.

[†] **6:3** Око 10 m дуг и 5 m широк.

[‡] **6:6** Доњи око 2,5 m ширине,

средњи око 3 m а трећи око 3,5 m. **§ 6:10** Око 2,5 m.

13 А ја ћу се настанити међу Израиљцима и нећу оставити свој народ Израиљ.“

14 Тако је Соломон изградио Дом и довршио га.

15 Унутрашње зидове Дома је обложио кедровим даскама. Зидове Дома је обложио дрветом, од пода до таванице. Под је обложио чемпресовом даском.

16 На задњој страни Дома је начинио преграду од двадесет лаката* од кедрове даске, од пода до зидова; то је саградио као унутрашње Светилиште – Светињу над светињама.

17 Светилиште у Дому испред Светиње над светињама било је четрдесет лаката.†

18 А на кедровини унутар Дома су били урезани пупољци и растворени цветови. Све је било од кедровине, тако да се камен нигде није видео.

19 Светињу над светињама је саградио унутар Дома да тамо постави Ковчег савеза Господњег.

20 Испред Светиње над светињама, која је била двадесет лаката дуга, двадесет лаката широка, двадесет лаката‡ висока и обложена чистим златом, био је жртвеник од кедровине који је такође обложио.

21 Соломон је унутрашњост Дома обложио чистим златом, а испред Светиње над светињама је развукао ланац и обложио га златом.

22 Сав Дом је обложио златом, а златом је обложио и сав жртвеник код Светиње над светињама.

23 У Светињи над светињама је начинио херувиме од маслиновог дрвета; сваки је био висок десет лаката§.

24 Једно крило херувима је имало пет лаката, а тако је и друго крило херувима имало пет лаката. Од врха

* 6:16 Око 10 m. † 6:17 Око 20 m. ‡ 6:20 Око 10 m дуга, широка и висока. § 6:23 Око 5 m.

једног крила до врха другог је било десет лаката.*

²⁵ И други херувим је био десет лаката; оба херувима су имала исту меру и исти облик.

²⁶ Висина сваког херувима је била десет лаката†.

²⁷ Херувиме је поставио усред унутрашњег Светилишта. Крила херувима су била раширена, тако да је крило једног додиривало један зид, а крило другог додиривало други зид. Друга крила су им се додиривала у средини Светилишта.

²⁸ И херувиме је обложио златом.

²⁹ По свим зидовима Дома, изнутра и споља, урезао је ликове херувима, палми, и растворених цветова.

³⁰ Тако је и под у Дому обложио златом споља и изнутра.

³¹ За улаз у Светињу над светињама направио је двокрилна врата од маслиновог дрвета; стуб и довратници су били на пет углова‡.

³² На тим двокрилним вратима од маслиновог дрвета је урезао ликове херувима, палми и растворених цветова, и обложио их златом; херувиме и палме је обложио листићима злата.

³³ Исто је учинио и са улазом у Светилиште, са довратницима од маслиновог дрвета на четири угла,

³⁴ и са двокрилним вратима од чемпресовог дрвета; свако крило је било направљено од два дела који су се склапали и расклапали.

³⁵ На њих је урезао херувиме, палме и растворене цветове, па је изрезбарено равномерно обложио златом.

³⁶ Саградио је и унутрашње предворје од три реда тесаног камења и једног реда кедрових греда.

* **6:24** Свако крило је имало 2,5 m а 5 m од врха до врха. † **6:26** Око 5 m. ‡ **6:31** Не зна се тачно о каквим вратима се овде ради, односно како су ова врата функционисала. Отуда разлике у преводу.

³⁷ Темељи Дома Господњег су били положени четврте године у месецу Зиву.

³⁸ Једанаесте године месеца Вула, који је осми месец, Дом је био завршен са свим својим деловима и према свему што је било одређено за њега. Соломон га је изградио за седам година.

7

Соломонов двор и остале зграде

¹ Соломон је зидао себи двор тринаест година и довршио га.

² Сазидао је и дом у Ливанској шуми, стотину лаката дуг, педесет лаката широк и тридесет лаката* висок, на четири кедрова стуба, с кедровим гредама изнад стубова.

³ Дом је био покривен кедровим дрветом преко греда, које су биле на четрдесет пет стубова, по петнаест у сваком реду.

⁴ Било је три реда прозора, један наспрам другог у три реда.

⁵ Сва врата и прагови су били на четири угла, с прозорима који су стајали један наспрам другог у три реда.

⁶ Начинио је и трем од стубова, педесет лаката дуг и тридесет лаката† широк. Трем је био с предње стране а испред њега су били стубови с надстрешницом.

⁷ Затим је начинио престони трем, то јест, судски трем где је делио правду; био је обложен кедровином од пода до крова.

⁸ У његовој кући где је пребивао, био је други трем иза оног трема. Он је направио дом као тај трем за фараонову ћерку којом се оженио.

* **7:2** Око 50 m дуг и широк и око 15 m висок. † **7:6** Око 25 m дуг и 15 m широк.

⁹ Све ово је било од скупоценог камена, тесаног на меру и сеченог тестером, и изнутра и споља, од пода до крова, и споља до великог дворишта.

¹⁰ Темељ је био од великог и скупоценог камења, величине од осам и десет лаката[‡].

¹¹ Одозго је било скупоцено камење тесано по мери, и кедрове даске.

¹² Велики трем је имао унаоколо три реда тесаног камења и један ред кедрових балвана, као унутрашње двориште Дома Господњег и храмски трем.

Опрема Дома

¹³ Цар Соломон је послао поруку Хираму из Тира и позвао га.

¹⁴ Он је био син једне удовице из Нефталимовог племена, коме је отац био из Тира. Он је био уметник бронзарски. Хирам је био веома вешт и уман, па је свашта умео да направи од бронзе. Он је дошао к цару Соломону и урадио му сав посао.

¹⁵ Салио је два стуба од бронзе; један стуб је био осамнаест лаката висок, а дванаест лаката[§] му је био обим унаоколо. Други стуб је био једнак првом.

¹⁶ Затим је начинио два оглавља саливена од бронзе да се ставе одозго на стубове. Једно оглавље је било високо пет лаката, а друго оглавље је такође било високо пет лаката^{*}.

¹⁷ На оглављима, која су била на врху стубова, начинио је преплетене плетенице и врпце у облику ланаца; седам на једном оглављу и седам на другом оглављу.

¹⁸ На та два оглавља је направио и два реда нарова око једне плетенице да покривају оглавље на врху стубова; исто је направио и на другом оглављу.

[‡] **7:10** Око 4 m и 5 m. **§ 7:15** Око 9 m у висину и 6 m у обиму.

^{*} **7:16** Око 2,5 m.

19 На та два оглавља на врху стубова у трему, били су направљени љиљани од четири лакта[†].

20 На оглављима оба стуба, изнад и испод плетеница, било је две стотине нарова у два реда свуда око оба оглавља.

21 Такве стубове је поставио на трему Дома; десни стуб је назвао Јакин, а леви стуб је назвао Воаз.

22 На врху стубова били су вешто израђени љиљани. Тако је рад на стубовима био завршен.

23 Затим је израдио море од искованог метала. Било је сасвим округло и имало је десет лаката од једног краја до другог; било је пет лаката високо, а у обиму је било тридесет лаката[‡], мерено ужетом.

24 Испод руба су му били украси у облику цветних латица свуда око њега, по десет на сваки лакат, којима је било опточено море унаоколо; два је реда латица било саливено с њим.

25 Море је стајало на дванаест волова; три су гледала на север, три су гледала на запад, три су гледала на југ, а три су гледала на исток. Море је стајало на њима одозго, а њихова задња страна је била унутра.

26 Дебљина му је била један педаљ[§], а руб му је био као руб чаше, као цвет љиљана, и примало је две хиљаде вата*.

27 Затим је начинио десет подножја од бронзе; свако подножје је било по четири лакта у дужину, четири лакта у ширину, и три лакта[†] у висину.

28 А подножја су била овако направљена: оквири су били причвршћени између углова.

[†] 7:19 Око 2 м. [‡] 7:23 Око 5 м од једног до другог краја, око 2,5 м у висину а у обиму око 15 м. [§] 7:26 Око 23 см. * 7:26 Око 40.000 л. [†] 7:27 Око 2 м у дужину и ширину и око 1,5 м у висину.

29 На оквирима међу угловима били су лавови, волови и херувими, а одозго на угловима су били стубићи. Испод и изнад лавова и волова био је искован венац.

30 Испод сваког подножја била су по четири бронзана точка с бронзаним осовинама, а на четири угла били су држачи. Држачи под сваком умиваоницом били су сливени са сваким венцем.

31 Отвор унутар подножја, био је један педаљ‡. Отвор је био округао, а са својим постољем био је педаљ и по§. На отвору су били урезани украси; али оплате нису биле округле, него четвртасте.

32 Четири точка су била испод оплата, а осовине точкова су биле причвршћене на постоље. Висина сваког точка била је лакат и по*.

33 Точкови су били направљени као точкови за кола; њихове осовине, главњаче, наплаци и паоци, све је било ливено.

34 Била су четири држача на четири угла; држачи су били спојени с постољем.

35 На врху постоља био је округли ремен пола лакта† висине. Држачи и оплате су били причвршћени за врх постоља.

36 На његовим угловима и оплатама изрезао је херувиме, лавове и палме, где год је било места, и венце свуда унаоколо.

37 На тај је начин начинио десет подножја; сви су били једнако саливени, једнаке мере и облика.

38 Начинио је и десет умиваоница од бронзе, које су захватале по четрдесет вата‡; свака умиваоница је

‡ 7:31 Око 23 cm. § 7:31 Око 34,5 cm. * 7:32 Око 75 cm.

† 7:35 Око 25 cm. ‡ 7:38 Између 1.000–1.600 l, зависно од начина рачунања древних мера.

имала обим од четири лакта[§], и свака је умиваоница захватала по четрдесет вата. По једна умиваоница је стајала на сваком од десет подножја.

³⁹ Наместио је пет подножја на десној страни Дома, и пет на левој страни Дома. Море је поставио на десну страну, према југоистоку.

⁴⁰ Хирам је направио и лонце, лопатице и котлиће. Тако је Хирам довршио сав посао који је радио на Дому Господњем за цара Соломона:

⁴¹ Два стуба и два округла оглавља на врху два стуба, и две плетенице да покривају та два оглавља на врху два стуба;

⁴² четири стотине нарова на две плетенице; два реда нарова на свакој плетеници, да покривају два округла оглавља на врху стубова;

⁴³ десет подножја и десет умиваоница на њима;

⁴⁴ једно море и дванаест волова испод мора;

⁴⁵ лонце, лопатице и котлиће. Сви судови које је Хирам направио цару Соломону за Дом Господњи, били су од углачане бронзе.

⁴⁶ Цар их је лио у глиненим калупима, у долини Јордана, између Сокота и Сартана.

⁴⁷ Соломон није мерио све судове, јер их је било много; није се тражио извештај о тежини бронзе.

⁴⁸ Соломон је направио и све остало посуђе које је било у Дому Господњем:

златни жртвеник,

златни сто на коме је био принесени хлеб,

⁴⁹ свећњаке од чистог злата, пет с десне стране и пет с леве стране испред Светиње над светињама;

§ 7:38 Око 2 m.

латице, светиљке и машице од злата;

⁵⁰ чаше, усекаче и котлиће; кадионице и тепсије од чистог злата;

златне преворнице за врата унутрашњег Дома – за Светињу над светињама и за врата велике дворане.

⁵¹ Тако је био довршен сав посао који је цар Соломон урадио за Дом Господњи. Затим је унео у ризницу Дома Господњег ствари које је његов отац Давид посветио: сребро, злато, и посуђе.

8

Освећење Дома

¹ Тада је Соломон окупио у Јерусалиму израиљске старешине, све племенске кнезове и вође израиљских породица, да пренесу Ковчег савеза Господњег из Давидовог града, са Сиона.

² Сви Израиљци су се окупили код цара Соломона на празник у месецу Етаниму, што је седми месец.

³ Кад су дошле све израиљске старешине, свештеници су понели Ковчег.

⁴ Понели су и Ковчег Господњи и Шатор од састанка и све свето посуђе, које је било у Шатору; носили су их свештеници и Левити.

⁵ А цар Соломон и сва заједница Израиљаца, који су се окупили код њега пред Ковчегом, приносили су на жртву толико ситне и крупне стоке да их се није могло избројити ни прорачунати.

⁶ Затим су свештеници донели Ковчег савеза Господњег на његово место, у унутрашње Светилиште Дома, у Светињу над светињама, под крила херувима.

⁷ Наиме, херувими су имали раширена крила над Ковчегом, тако да су од горе заклањали Ковчег и његове дршке.

⁸ Дршке су биле толико дугачке да су се њихови крајеви видели из Светилишта испред Светиње над светињама. Ипак, нису се виделе споља. Тамо су до дана данашњег.

⁹ У Ковчегу није било ничег осим две камене плоче, које је тамо положио Мојсије на Хориву, кад је Господ склопио савез са Израиљцима, након што су изашли из Египта.

¹⁰ Кад су свештеници изашли из Светилишта, облак је испунио Дом Господњи.

¹¹ Свештеници нису могли да стоје и обављају службу због облака, јер је слава Господња испунила Дом Господњи.

¹² Тада Соломон рече: „Господ је рекао да ће пребивати у густој тами.

¹³ Ја сам ти саградио величанствени Дом, стан где ћеш пребивати довека.“

Соломонов говор

¹⁴ Затим се цар окренуо и благословио сав збор Израиљев, док је сав збор Израиљев стајао.

¹⁵ Тада рече:

„Нека је благословен Господ, Бог Израиљев, који је својом руком извршио оно што је својим устима обећао моме оцу Давиду, рекавши:

¹⁶ 'Од дана кад сам извео свој народ Израиљ из Египта, нисам изабрао град међу свим племенима Израиљевим да се сагради Дом где би пребивало моје име; али сам изабрао Давида да влада над мојим народом Израиљем.'

¹⁷ Мој отац Давид је наумио да сазида Дом имену Господа, Бога Израиљевог.

¹⁸ Но, Господ рече моме оцу Давиду: 'Добро си учинио што си у свом срцу наумио да сазидаш Дом моме имену.

19 Ипак, нећеш ти саградити Дом, него ће твој син, који је потекао из твојих бедара, саградити Дом моме имену.'

20 Господ је одржао обећање, те сам ја наследио свога оца Давида на Израиљевом престолу, како је Господ обећао, и изградио Дом имену Господа, Бога Израиљевог.

21 Поставио сам и место за Ковчег, где је савез Господњи, који је он склопио са нашим прецима кад их је извео из Египта.“

Соломонова молитва

22 Соломон је стао пред жртвеник Господњи, испред свег збора Израиљевог, испружио руке према небу

23 и рекао:

„О, Господе, Боже Израиљев, нема Бога као што си ти, горе на небесима, ни доле на земљи, који чуваш савез и милост својим слугама који ходају пред тобом свим својим срцем.

24 Ти си испунио што си рекао своје служи, моме оцу Давиду; што си рекао својим устима, то си извршио својом руком, као што је то данас.

25 А сад, Господе, Боже Израиљев, одржи што си обећао своје служи, моме оцу Давиду, кад си рекао: 'Неће ти нестати потомка преда мној који ће седети на Израиљевом престолу, само ако твоји синови буду пазили на свој пут и ходили преда мној, као што си ти ходио преда мној.'

26 А сад, Боже Израиљев, нека се испуни твоја реч, коју си рекао своје служи, моме оцу Давиду.

27 Али зар ће Бог заиста боравити на земљи? Ни највиша те небеса не могу обухватити, а камоли овај Дом што сам саградио.

28 Обазри се на молитву слуге свога и на његову молбу, Госпoде Боже; послушај вапај и молитву, коју слуга твој упућује данас пред тобом.

29 Нека твоје очи мотре на овај Дом и ноћу и дању, према месту за које си рекао: 'Моје ће име бити тамо', како би чуо молитву коју ти слуга твој упућује на овом месту.

30 Почуј преклињање свога слуге и свога народа Израиља којим се моле на овом месту. Послушај на небу, на месту где пребиваш – послушај и опрости.

31 Кад неко згреши против свог ближњегa, те се од њега тражи да се закуне, и он дође и закуне се пред твојим жртвеником у овом Дому,

32 ти чуј с небеса и делуј, те осуди онога који је учинио безакоње сваљујући на његову главу према ономе што је учинио. А праведника награди према његовој праведности.

33 Ако твој народ Израиљ буде поражен од непријатеља зато што су згрешили против тебе, али се покају пред тобом и дају славу твоме имену, па се помоле и преклињу за милост у овом Дому,

34 ти чуј на небесима и опрости грех свога народа Израиља, и врати их у земљу коју си дао њиховим прецима.

35 Ако се небо затвори и не даје кишу, јер су згрешили против тебе, па се помоле на овом месту, те одају славу твоме имену и покају се за своје грехе, пошто их понизиш,

36 ти чуј на небесима и опрости грех својих слугу, свога народа Израиља. И кад их научиш добром путу да по њему ходе, пошаљи кишу својој земљи, коју си дао своје народу у наследство.

37 Ако земљу задеси глад, или помор, суша, кукољ, скакавци, гусенице, или кад их непријатељ опколи у којем од њихових градова; каква год да је

пошаст или болест,

³⁸ па било ко од свег твог народа Израиља осети тегобу у свом срцу и упути молитву или молбу ширећи руке према овом Дому,

³⁹ услиши на небесима, на твом Пребивалишту. Опрости и делуј: дај свакоме по свим његовим делима, јер ти знаш његово срце – само ти знаш срце свих људи –

⁴⁰ да би те се бојали у све дане док живе у земљи коју си дао њиховим оцима.

⁴¹ Ако и странац, који није од твог народа Израиља, дође из далеке земље ради твог имена,

⁴² јер ће се чути за твоје велико име и за твоју моћну руку и испружену мишицу – ако дође и помоли се у овом Дому –

⁴³ услиши га на небесима, на твом Пребивалишту, и учини све за шта ти овај странац завапи, да би народи на земљи упознали твоје име и да би те се бојали, као твој народ Израиљ, и да би знали да се твоје име призива над овим Домом који сам саградио.

⁴⁴ Ако твој народ изађе у бој против свога непријатеља путем којим га ти пошаљеш, и они се помоле Господу према граду који си изабрао, и према Дому који сам саградио твоје име,

⁴⁵ чуј на небесима њихову молитву и њихову молбу, те им додели правду.

⁴⁶ Ако згреше против тебе – јер нема човека који не чини грех – и ти се разгневиш на њих и изручиш их њиховим непријатељима, који их одведу као заробљенике у непријатељску земљу, било далеко или близу,

⁴⁷ ако тада дођу к себи у земљи у којој су заробљени и покају се, те се почну молити теби

у земљи својих поробљивача, говорећи: 'Згрешили смо, учинили смо неправду, скривили смо',

⁴⁸ па се врате к теби свим срцем и свом душом у земљи својих непријатеља који су их поробили, и помоле се теби према својој земљи коју си дао њиховим оцима и према граду који си изабрао и према Дому који сам саградио за твоје име,

⁴⁹ ти чуј на небесима, на твом Пребивалишту, њихову молитву и молбу, и учини им по правди.

⁵⁰ Тада опрости своје народу, који је згрешио против тебе и за све преступе који су учинили против тебе, и смилуј им се пред њиховим поробљивачима да би се они смиловали на њих.

⁵¹ Јер они су твој народ и твоје наследство, кога си извео из Египта, из топионице гвожђа.

⁵² Нека твоје очи бдију над молбом твога слуге и над молбом твога народа Израиља, и услиши их кад год те призову.

⁵³ Јер ти си их, Господе Боже, издвојио себи за наследство од свих народа на земљи, као што си рекао преко свога слуге Мојсија, кад си извео наше очеве из Египта.“

Соломон благосиља народ

⁵⁴ Кад је Соломон завршио сву ову молитву и молбу коју је упутио Господу, устао је испред жртвеника Господњег где је клечао на својим коленима с раширеним рукама према небу.

⁵⁵ Затим се усправио, па је громким гласом благословио сав збор Израиљев, рекавши:

⁵⁶ „Нека је благословен Господ који је дао починак своје народу Израиљу, као што је обећао; ниједна реч није остала неиспуњена од свих добрих обећања које је дао преко свога слуге Мојсија.

⁵⁷ Нека Господ, Бог наш, буде с нама као што је био с нашим оцима; нека нас не напусти и не остави.

⁵⁸ Нека приклони наша срца к себи, да следимо све његове путеве, и да држимо његове заповеди, прописе и одредбе, које је заповедио нашим оцима.

⁵⁹ Нека ове речи што сам измолио пред Господом, буду близу Господа, Бога нашега, дању и ноћу, да би дан за даном чинио правду своме слуги и своме народу Израиљу,

⁶⁰ те да би сви народи на земљи знали да Господ јесте Бог и да нема другог.

⁶¹ Стога, нека ваше срце буде потпуно предано Господу, Богу нашем, следећи његове прописе и држећи његове заповеди, као овога дана.“

Посвећење Дома

⁶² Затим су цар и сав израиљски народ с њим принели жртве пред Господом.

⁶³ Соломон је принео Господу као жртву мира двадесет две хиљаде говеда и стотину двадесет хиљада оваца. Тако су цар и сви Израиљци посветили Дом Господњи.

⁶⁴ Тог дана је цар посветио средиште дворишта, које је испред Дома Господњег. Наиме, тамо је принео жртву свеспалницу, житну жртву, и сало жртава мира, пошто је бронзани жртвеник који је био пред Господом био премален да би на њега стале жртве свеспалнице, житне жртве и сало жртава мира.

⁶⁵ У то време је Соломон, са свим Израиљем, приредио свечаност – велики сабор пред Господом, Богом нашим, с народом од Лево-Амата до Египатског потока, седам дана и још седам дана, укупно четрнаест дана.

⁶⁶ Осмог дана је отпремио народ, а они су благословили цара и отишли својим кућама,

веселећи се и радујући се у срцу због свег добра што је Господ учинио своме слуги Давиду и своме народу Израиљу.

9

Бог се поново указује Соломону

¹ Кад је Соломон довршио градњу Дома Господњег, царевог двора, и свега што је Соломон желео да уради,

² Господ се јавио Соломону по други пут, као кад му се указао у Гаваону.

³ Господ му рече:

„Чуо сам твоју молитву и твоју молбу коју си измолио преда мном. Посветио сам овај Дом који си саградио да тамо поставиш моје име заувек. Моје очи и моје срце биће увек тамо.

⁴ А ти, ако будеш ходао преда мном као што је ходао твој отац Давид у честитости срца и праведности, према свему што сам ти заповедио, и будеш чувао моје прописе и уредбе,

⁵ учврстићу твој царски престо над Израиљем до века, као што сам обећао твоме оцу Давиду, рекавши: 'Никад ти неће понестати наследника на Израиљевом престолу.'

⁶ Али ако се ви или ваши потомци одвратите од мене, те не будете чували моје заповеди и прописе, које сам ставио пред вас да их следите, па одете да служите другим боговима и да им се клањате –

⁷ истребићу Израиља са лица земље коју сам вам дао, а Дом који сам посветио за своје име одбаћићу од себе, па ће Израиљ постати предмет исмејавања и ругања међу свим народима.

⁸ А свако ко буде пролазио поред овог Дома, који је сада узвишен, биће запрепаштен, па ће звиждати

и говорити: 'Зашто је Господ поступио овако са овом земљом и са овим Домом?'

⁹ Тада ће им рећи: 'Зато што су напустили Господа, Бога свога, који је извео њихове очеве из Египта, и пригрлили друге богове клањајући им се и служећи им. Зато је Господ довео на њих сву ову невољу.'

Соломонова остала дела

¹⁰ Кад се навршило двадесет година у току којих је Соломон саградио две грађевине, Дом Господњи и царев двор,

¹¹ цар Соломон је дао Хираму двадесет градова на подручју Галилеје, пошто је Хирам, тирски цар, снабдевао Соломона кедровим дрветом, чемпресовим дрветом и златом колико год је желео.

¹² Али кад је Хирам дошао да види градове које му је Соломон дао, није био задовољан с њима.

¹³ Тада је рекао: „Какви су то градови које си ми дао, брате?“ Зато се тај крај зове „Кавул“*, све до данас.

¹⁴ Хирам је послао цару стотину двадесет таланата† злата.

¹⁵ Ово је извештај о принудном раду који је цар Соломон увео, да би саградио Дом Господњи, свој двор, Милон, јерусалимске зидине, те Асор, Мегидо и Гезер.

¹⁶ А фараон, цар Египта, оде, освоји Гезер и спали га, а Хананце, становнике града, побије. Град је дао у мираз својој ћерки, Соломоновој жени.

¹⁷ Потом је Соломон поново саградио Гезер, и доњи Вет-Орон;

¹⁸ па Валат и Тадмор‡ у пустињском крају,

* **9:13** Кавул на јеврејском звучи као израз безвердан. † **9:14** Око 4 t.

‡ **9:18** Или: Тамар.

¹⁹ и све Соломонове градове-складишта, градове за његова бојна кола, и градове за коњанике, и све што је Соломон пожелео да гради у Јерусалиму, на Ливану и у свим крајевима где је владао.

²⁰ А свим народима који су преостали од Аморејаца, Хетита, Фережана, Евејаца, и Јевусејаца, који нису Израиљци –

²¹ њиховим потомцима који су остали после њих у земљи, а које Израиљци нису могли истребити – Соломон је наметнуо принудни рад до данашњег дана.

²² Ипак, Соломон није учинио ниједног Израиљца робом; они су били ратници, његове слуге, главари, заповедници, и заповедници његових бојних кола и коњице.

²³ Они су били и надзорници над Соломоновим послом; било је пет стотина педесет оних, који су надгледали народ који је обављао посао.

²⁴ Затим се фараонова ћерка преселила из Давидовог града у њену кућу коју је Соломон саградио за њу. Тада је саградио и Милон.

²⁵ Соломон је трипут годишње приносио жртве свеспалнице и жртве мира на жртвенику, који је саградио за Господа, а са њима је палио кад пред Господом. Тако је довршио Дом.

²⁶ Цар Соломон је начинио и бродове у Есион-Геверу, који се налази код Елата на обали Црвеног Мора, у Едому.

²⁷ Хирам је на ове бродове послао своје слуге, поморце, који су били искусни на мору, заједно са Соломоновим слугама.

²⁸ Они су отишли у Офир и оданде узели четири стотине двадесет таланата § злата и донели га цару Соломону.

§ 9:28 Око 14 т.

10

Посета царице од Саве

¹ Глас о Соломоновој слави ради имена Господњег, дошао је до царице од Саве, па је дошла да га искуша загонеткама.

² Дошла је у Јерусалим са веома великом пратњом, с камилама које су носиле балзам, и веома много злата и драгог камења. Дошавши к Соломону, рекла му је све што јој је било на уму.

³ Соломон јој је одговорио на сва питања; цару ништа није било непознато, ништа што није могао да јој одговори.

⁴ Кад је царица од Саве видела сву Соломонову мудрост и двор који је саградио,

⁵ храну за његовим столом, одаје његових дворана, дворење његове послуге и њихову одећу, његове пехарнике, и његове жртве свеспалнице које је принео у Дому Господњем, остала је без даха.

⁶ Тада је рекла цару: „Истинит је глас који сам чула у својој земљи о твојим делима и мудрости,

⁷ али нисам хтела да верујем гласовима док нисам дошла и видела својим очима. Ето, ни пола ми није речено; твоја мудрост и богатство превазилазе глас који сам чула.

⁸ Благо твојим женама и благо овим твојим слугама што увек стоје пред тобом и слушају твоју мудрост!

⁹ Благословен да је Господ, Бог твој, коме си по вољи, и који те је поставио на престо Израиљев! Због своје вечне љубави према Израиљу, Господ те је учинио царем, да делиш правду и праведност.“

¹⁰ Затим је дала цару стотину двадесет таланата* злата, веома много балзама и драгог камења. И

* **10:10** Око 34 kg.

никада више није дошло толико таквог балзама колико је царица од Саве дала цару Соломону.

¹¹ Уз то су Хирамове лађе, које су доносиле злато из Офира, донеле из Офира веома велику количину алмуговог дрвета[†] и драгог камења.

¹² Цар је од алмуговог дрвета направио потпорне стубове за Господњи Дом и за царев двор, и лире и харфе за свираче. Таквог алмуговог дрвета није више дошло, нити се видело до дана данашњег.

¹³ Цар Соломон је дао царици од Саве све што је пожелела и тражила, осим онога што јој је даровао од свог царског обиља. Затим се са својим слугама вратила у своју земљу.

¹⁴ Тежина злата, које је долазило Соломону сваке године, износила је шест стотина шездесет шест таланата[‡],

¹⁵ поред онога што је долазило од путујућих трговаца и препродаваца, и од свих арапских царева и управитеља земље.

¹⁶ Цар Соломон је начинио две стотине великих штитова од кованог злата – шест стотина шекела[§] злата по једном штиту,

¹⁷ и три стотине малих штитова од кованог злата – три мине^{*} злата по једном штиту. Цар их је ставио у кућу Ливанске шуме.

¹⁸ Цар је направио и велики престо од слонове кости и опточио га чистим златом.

¹⁹ Престо је имао шест степеника. Врх престола је био заобљен са задње стране, а са сваке стране седишта биле су ручице поред којих су стајала два лава.

[†] **10:11** Не зна се тачно о каквом дрвету се ради. Неки стручњаци мисле да је реч о сандаловом дрвету. [‡] **10:14** Преко 20 t. [§] **10:16**

Око 7 kg. ^{*} **10:17** Мало више од 1,5 kg.

²⁰ Дванаест лавова је стајало на шест степеника с једне и с друге стране. Такав никада није био направљен ни у једном царству.

²¹ Све чаше из којих је цар Соломон пио биле су од злата, а и све посуде из куће Ливанске шуме су биле од чистог злата; у Соломоново време сребру се није давала велика вредност.

²² Наиме, цар је имао тарсиске лађе, заједно са Хирамовим лађама. Једном у три године, тарсиске лађе су долазиле и доносиле злато, сребро, слонову кост, мајмуне и пауне.

²³ Тако је цар Соломон надмашао све земаљске царе у богатству и мудрости.

²⁴ Сав је свет тражио пријем код Соломона, да чују његову мудрост, коју му је Бог ставио у срце.

²⁵ Сваки од њих је доносио дар: предмете од сребра и злата, одећу, оружје, балзам, коње и мазге, годину за годином.

²⁶ Соломон је накупио бојна кола и коње. Имао је хиљаду четири стотине бојних кола и дванаест хиљада коња, које је разместио по градовима за бојна кола, и код цара у Јерусалиму.

²⁷ Цар је учинио да сребра у Јерусалиму буде као камења, а кедровог дрвета много као дивљих смокава у равници.

²⁸ Соломон је увозио коње из Египта[†] и Куе. Цареви трговци су их куповали у Куи по одређеној цени.

²⁹ Бојна кола која су долазила из Египта коштала су шест стотина сребрних *шекела*, а коњ стотину педесет. Тако су преко царевих трговаца снабдевали све хетитске и арамејске царе.

[†] **10:28** Неки преводи са *Мусри*, уместо јеврејски *Мицраим*, то јест Мисир, како је Даничић превео, односно Египат. Мусри и Куа су били градови у Малој Азији, и били су средишта за одгој коња у Соломоново време.

11

Соломонови греси

¹ Цар Соломон је, осим фараонове ћерке, волео многе стране жене: Моавке, Амонке, Едомке, Сидонке и Хетитке.

² Оне су биле од народа за које је Господ рекао Израиљцима: „Не ступајте у брак са њима, нити они с вама, јер ће завести ваше срце да следите њихове богове.“ Соломон се таквима приклањао и волео их.

³ Имао је седам стотина жена царског рода и три стотине иноча. Оне су завеле његово срце.

⁴ Кад је Соломон остарео његове жене су завеле његово срце да следи друге богове, тако да његово срце није било сасвим с Господом, Богом својим, као што је било срце његовог оца Давида.

⁵ Соломон је следио Аштарту, богињу Сидонаца, и Молоха*, гадост Амонаца.

⁶ Тако је учинио зло у Господњим очима, и није потпуно следио Господа, као његов отац Давид.

⁷ Тада је Соломон саградио узвишицу за Хамоса, гадост Моаваца, на гори код Јерусалима, и Молоха, гадост Амонаца.

⁸ Тако је чинио за све своје жене странкиње, које су палиле кад и приносиле жртве својим боговима.

⁹ Господ се разгневио на Соломона, зато што му се срце одвратило од Господа, Бога Израиљевог, који му се двапут указао,

¹⁰ заповедивши му да не следи друге богове. Ипак, он није држао што је Господ заповедио.

¹¹ Зато Господ рече Соломону: „Када тако стоје ствари с тобом, и пошто ниси чувао мој савез и моје

* **11:5** Или: *Малхома*, што је друго име овог амонског божанства.

одредбе које сам ти заповедио, јамачно ћу отргнути царство од тебе и дати га твоме слуги.

¹² Но, то нећу учинити за твог живота ради твог оца Давида, него ћу га отргнути из руке твог сина.

¹³ Међутим, нећу отргнути од њега сво царство, него ћу дати једно племе твоме сину ради Давида и ради Јерусалима који сам изабрао.“

Соломонови непријатељи

¹⁴ Тада је Господ подигао противника Соломону, Едомца Адада, из царске лозе у Едому.

¹⁵ Наиме, кад је Давид био у Едому, а Јоав заповедник отишао да сахрани погинуле, побио је све мушке у Едому.

¹⁶ Јоав и Израил су остали тамо шест месеци, док није истребио све мушке у Едому.

¹⁷ Међутим, Адад побегне са неким Едомцима, слугама свога оца и дође у Египат. Адад је тада био дечак.

¹⁸ Отишли су из Мадиијана и дошли у Фаран. Из Фарана су повели људе са собом, па су дошли у Египат, к фараону, египатском цару. Он му је дао кућу и храну, а дао му је и земљу.

¹⁹ Фараон је показао велику благонаклоност према Ададу, те му је дао за жену своју ћерку, сестру царице Тахпенесе.

²⁰ Тахпенесина сестра му је родила сина Генувата, кога је Тахпенеса отхранила у фараоновом дому. Генуват је живео у фараоновом дому међу фараоновим синовима.

²¹ Кад је Адад чуо у Египту да је Давид починуо са својим прецима, и да је умро Јоав заповедник војске, Адад рече фараону: „Дозволи ми да одем у своју земљу.“

22 Фараон му рече: „Зар ти нешто недостаје код мене кад тражиш да идеш у своју земљу?“

Али он рече: „Не, ипак, дозволи ми да одем.“

23 Господ је Соломону подигао још једног противника, Резона, сина Елијадиног, који је одбегао од свога господара Адад-Езера, совског цара.

24 Он је окупио око себе људе поставши заповедник чете одметника, које је Давид побио. Они су отишли у Дамаск, настанили се у њему, и поставили га за цара у Дамаску.

25 Он је био противник Израиљу у све дане Соломонове, осим Адада који је стварао неприлике; владао је над Арамом и презирао Израиљ.

Јеровамова побуна

26 Јероваам, син Наватов, Јефремовац из Сариде и Соломонов слуга, коме се мајка звала Серуја, удовица, такође се побунио против цара.

27 Ово је разлог зашто се побунио против цара. Соломон је изградио Милон и затворио пролом у граду свога оца Давида.

28 Јероваам је био способан човек. Кад је Соломон видео како младић обавља посао, поставио га је за надгледника принудног рада свег дома Јосифовог.

29 У то време, кад је Јероваам излазио из Јерусалима, наиђе на њега путем пророк Ахија, Силомљанин заогрнут новим огртачем. Кад су њих двојица били сами у пољу,

30 Ахија узме са себе нови огртач, поцепа га на дванаест делова

31 и рече Јеровааму: „Узми себи десет делова, јер говори Господ, Бог Израиљев: ’Ево, истргнућу царство из Соломонових руку, па ћу ти дати десет племена.

³² Једно племе ће остати њему ради мога слуге Давида и ради Јерусалима, који сам изабрао од свих племена Израиљевих.

³³ Јер, они су ме оставили да се клањају Аштарту, богињи Сидонаца, Хамосу, моавском богу и Молоху, богу Амонаца, и нису следили моје путеве, ни вршили што је право у мојим очима, нити су држали моје одредбе и прописе као Соломонов отац Давид.

³⁴ Ипак, нећу одузети све царство из његових руку, јер сам га поставио за кнеза док год је жив, ради мога слуге Давида кога сам изабрао, који је држао моје заповести и одредбе.

³⁵ Узећу царство из руку његовог сина, па ћу ти дати десет племена.

³⁶ А његовом сину даћу једно племе, да Давиду остане заувек светиљка преда мношвом у Јерусалиму, граду који сам изабрао за себе, да тамо поставим своје име.

³⁷ А тебе ћу поставити да владаш над свима што ти душа жели, и бићеш цар над Израиљем.

³⁸ Ако будеш слушао све што ти заповедим, и будеш следио моје путеве и чинио што је право у мојим очима, ако будеш држао моје одредбе и заповести, као што је чинио мој слуга Давид, бићу с тобом и подићи ћу ти трајни дом, као што сам подигао Давиду, и даћу ти Израиљ.

³⁹ Због овога ћу понизити Давидово потомство, али не заувек.”

⁴⁰ Соломон је настојао да убије Јероваама, али је Јероваама устао и побегао у Египат, к Сисаку, цару египатском. Тамо је остао до Соломонове смрти.

⁴¹ Остала Соломонова дела, и све што је постигао, и његова мудрост, нису ли записана у Књизи дела Соломонових?

⁴² Цар Соломон је владао у Јерусалиму над свим Израиљем четрдесет година.

⁴³ Кад је Соломон починуо са својим прецима сахранили су га у Давидовом граду. На његово место се зацарио његов син Ровоам.

12

Отцепљење северних племена

¹ Ровоам оде у Сихем, јер је сав Израиљ дошао у Сихем да га зацаре.

² Кад је то чуо Јеровоам, син Наватов, вратио се из Египта. Наиме, он је још увек био у Египту, где је побегао од цара Соломона.

³ Тада су послали по њега и позвали га. Кад су Јеровоам и сав збор Израиљев дошли, рекли су Ровоаму:

⁴ „Твој отац нам је ставио тежак јарам; стога, олакшај нам тешку службу свога оца и његов тешки јарам који нам је наметнуо, па ћемо ти служити.“

⁵ Он им одговори: „Идите и вратите се к мени за три дана.“ Народ оде.

⁶ Ровоам се посаветовао са старешинама који су били у служби његовог оца док је био жив. Рече им: „Шта ми ви саветујете? Какав одговор да дам овом народу?“

⁷ Они му одговорише: „Ако се данас покажеш као слуга овом народу и будеш им служио, и ако им одговориш пријатним речима, они ће ти бити слуге заувек.“

⁸ Међутим, он је одбацио савет који су му дале старешине. Затим се посаветовао са младићима који

су одрасли с њим, а који су сада били у његовој служби.

⁹ Он их упита: „Шта ви саветујете? Какав одговор да дам овом народу, који ми рече: 'Олакшај нам јарам који нам је наметнуо твој отац?'“

¹⁰ Младићи који су одрасли с њим рекоше: „Овако реци том народу, који ти је рекао: 'Твој отац нам је ставио тежак јарам, а ти нам јарам олакшај.' Ти им, дакле, овако реци: 'Мој мали прст је дебљи од бедара мога оца.

¹¹ Стога, мој отац вам је натоварио тежак јарам, а ја ћу још додати на њега; мој отац вас је шибао бичевима, а ја ћу вас шибати шкорпијама*.”

¹² Трећег дана Јеровоам и сав Израиљ дођу Ровоаму, пошто је цар рекао: „Вратите се к мени за три дана.“

¹³ Цар им одговори грубо, одбацујући савет који су му дале старешине.

¹⁴ Рекао им је по савету младића: „Мој отац вам је натоварио тежак јарам, а ја ћу још додати на ваш терет; мој отац вас је шибао бичевима, а ја ћу вас шибати шкорпијама.“

¹⁵ Али цар није послушао народ, јер је Господ тако уредио, да би испунио своју реч, коју је Господ рекао Јеровоаму, сину Наватовом, преко Ахије Силомљанина.

¹⁶ Кад је сав Израиљ видео да их цар није послушао, народ одговори цару:

„Какав део ми имамо с Давидом?

Нема нама наследства са сином Јесејевим!

У своје шаторе, Израиљу!

Сад се, Давиде, сам брини за свој дом!“

Затим су се Израиљци вратили својим кућама.

* **12:11** Шкорпија је назив за бич са уплетеним металним опиљцима.

17 Цар Ровоам је владао само над Израиљцима који су живели у Јудиним градовима.

18 Цар Ровоам је послао Адорама, надзорника принудног рада, али га је сав Израиљ каменовао, па је погинуо. Цар Ровоам се брзо попе у своје кочије и побеже у Јерусалим.

19 Тако се Израиљ побунио против дома Давидовог све до данас.

20 Кад је сав Израиљ чуо да се Јеровоам вратио, послали су по њега и позвали га пред скупштину. Тада су га зацарили над свим Израиљем. Нико други није остао уз дом Давидов осим Јудиног племена.

21 Кад се Ровоам вратио у Јерусалим, сабрао је сав дом Јудин и све племе Венијаминово, стотину осамдесет хиљада изабраних ратника, да ратују против дома Израиљевог, да поврате царство Ровоаму, сину Соломоновом.

22 Али реч Божија дође Семају, човеку Божијем:

23 „Реци Ровоаму, сину Соломоновом, цару Јудином, и свем дому Јудином и Венијаминовом, и осталом народу:

24 'Овако каже Господ: не излазите да ратујете против своје браће Израиљаца. Нека се свако врати својој кући, јер ова ствар долази од мене.'" Тада су послушали реч Господњу и вратили се кући, према речи Господњој.

Јеровоам гради златну телад

25 А Јеровоам је утврдио Сихем, у Јефремовој гори, и ту је живео. Затим се одселио оданде и утврдио Фануил.

26 Јеровоам рече у свом срцу: „Сада би царство могло да се врати дому Давидовом.

27 Ако овај народ буде наставио да одлази у Дом Господњи у Јерусалиму да приноси жртве, срце овог народа ће се вратити њиховом господару Ровоаму,

цару Јудином. Онда ће ме убити и вратити се Ровоаму, цару Јудином.“

²⁸ Кад је цар размислио о овоме, направио је два златна телета и рекао народу: „Довољно сте одлазили у Јерусалим. Ево, твојих богова, Израиљу, који су те извели из египатске земље!“

²⁹ Једно теле је поставио у Ветиљу, а друго у Дану.

³⁰ То је била прилика за грех јер је народ отишао пред оно теле у Дану.

³¹ Он је подигао и капеле на узвишицама, и поставио свештенике из редова народа, који нису били Левити.

³² Затим је Јеровоам увео празник осмог месеца, петнаестог дана, попут празника у Јуди, приносећи жртве на жртвенику. Исто је учинио у Ветиљу, жртвујући теладима које је направио. У Ветиљу је поставио свештенике узвишица које је направио.

³³ Јеровоам је жртвовао петнаестог дана, осмог месеца – оног месеца кад је у свом срцу наумио да уведе празник за Израиљце – на жртвенику који је саградио у Ветиљу. Жртвовао је и кадио на жртвенику.

13

Човек Божији из Јуде

¹ Човек Божији дође из Јуде у Ветиљ по речи Господњој, док је Јеровоам стајао код жртвеника да принесе кад.

² Он повика према жртвенику, по речи Господњој, и рече: „О, жртвениче, жртвениче! Овако каже Господ: ’Ево, родиће се син дому Давидовом, по имену Јосија; он ће на теби жртвовати свештенике узвишица, који на теби приносе кад, и на теби ће бити спаљене људске кости.’“

³ Тог дана је учинио знак, говорећи: „Ово је знак о коме је Господ говорио: жртвеник ће се распући, па ће се пепео на њему расути.“

⁴ Кад је цар Јеровоам чуо реч коју је човек Божији објавио против жртвеника у Ветиљу, испружио је руку са жртвеника, говорећи: „Ухватите га!“ Али осуши му се рука коју испружи на њега, те је није могао повући.

⁵ Тада се жртвеник распуче, а пепео са њега се расуо, према знаку коју је учинио човек Божији по речи Господњој.

⁶ Цар рече човеку Божијем: „Молим те, заузми се за мене пред Господом, Богом својим; помоли се за мене да ми оздрави рука.“ Тада се човек Божији заузео за њега пред Господом, те је царева рука оздравила; постала је као што је била.

⁷ Цар рече човеку Божијем: „Дођи код мене кући и окрепи се, а ја ћу ти дати дар.“

⁸ Али човек Божији рече цару: „Ни да ми даш пола свог дворца не бих пошао с тобом, нити бих јео твоју храну ни пио воду у овом месту.“

⁹ Јер тако ми је било заповеђено по речи Господњој: „Немој јести храну ни пити воду, нити се враћај путем којим си дошао.“

¹⁰ Тако је отишао другим путем, и није се вратио путем којим је дошао у Ветиљ.

¹¹ А у Ветиљу је живео један стари пророк. Његови синови дођу и испричају му сва дела која је учинио човек Божији тог дана у Ветиљу, и речи које је рекао цару. Кад су то испричали своје оцу,

¹² отац их упита: „Којим је путем отишао?“ Његови синови су му показали пут којим је отишао човек Божији који је дошао из Јуде.

13 Он рече својим синовима: „Оседлајте ми магарца!“ Они су му оседлали магарца, а он га је узјахао

14 и отишао за човеком Божијим. Нашавши га како седи испод једног храста, он га упита: „Јеси ли ти човек Божији који је дошао из Јуде?“

Овај одговори: „Јесам.“

15 Пророк му рече: „Дођи са мном у моју кућу и поједи нешто.“

16 Али он му одговори: „Не могу се вратити с тобом и ући у твоју кућу, и не могу с тобом јести хлеб, нити пити воду у овом месту,

17 јер ми је речено по речи Господњој: 'Немој тамо јести хлеба нити пити воде, и немој се враћати путем којим си дошао.'“

18 Стари пророк одговори: „И ја сам пророк као ти. А мени је анђео рекао по речи Господњој: 'Доведи га натраг са собом у твоју кућу, да једе хлеба и пије воде.'“ Али му је слагао.

19 Тако се он вратио с њим, па је јео хлеба и пио воде у његовој кући.

20 Али док су седели за столом, дође реч Господња пророку који га је довео натраг.

21 Он повика човеку Божијем, који је дошао из Јуде: „Говори Господ: 'Пошто си се оглушио о реч Господњу, и ниси држао заповест коју ти је заповедио Господ, Бог твој,

22 него си се вратио, јео хлеба и пио воде у месту за које ти је рекао: не једи хлеба и не пиј воде, твоје тело неће доћи у гроб твојих предака.'“

23 И након што се најео хлеба и напио, он је осамарио магарца пророку који се вратио.

24 Кад је отишао, наишао је лав на њега на путу и убио га. Његово тело је лежало испружено на путу

а магарац је стајао поред њега. Лав је такође стајао поред тела.

²⁵ Људи који су пролазили, видели су испружено тело на путу и лава како стоји поред тела, па су отишли и јавили то у граду где је живео стари пророк.

²⁶ Кад је то чуо пророк који га је довео натраг, рекао је: „То је човек Божији који се оглушио о реч Господњу. Господ га је предао лаву који га је растргао и убио, према речи коју му је Господ рекао.“

²⁷ Тада рече својим синовима: „Осамарите ми магарца.“ Они га осамарише.

²⁸ Отишао је и нашао његово тело испружено на путу, а лав и магарац су стајали поред његовог тела; лав није појео тело нити растргао магарца.

²⁹ Стари пророк подигне тело човека Божијег, положи га на магарца и врати га натраг у град, да га оплаче и сахрани.

³⁰ Затим је положио његово тело у свој гроб, па су га оплакали, говорећи: „Јао, брате мој!“

³¹ Након што су га сахранили, пророк рече својим синовима: „Кад умрем, сахраните ме у гроб где је сахрањен човек Божији; моје кости положите поред његових.“

³² Јер ће се заиста збити што је објавио по речи Господњој против жртвеника који је у Ветиљу, и против свих храмова на узвишицама по самаријским градовима.“

³³ Међутим, Јеровоам ни после овога није одустао од својих злих путева, него је наставио да поставља свештенике узвишица из редова народа; посвећивао је за свештенике узвишица сваког ко је то хтео.

³⁴ Тиме је дом Јеровоамов навукао на себе грех, који је довео до његове пропасти и истребљења с лица земље.

14

Суд над домом Јеровоамовим

¹ У то време се разболео Јеровоамов син Авија.

² Јеровоам рече својој жени: „Спреми се и преобуци да не препознају да си Јеровоамова жена, па иди у Силом; тамо је, ено, пророк Ахија, који ми је рекао да ћу бити цар над овим народом.

³ Понеси са собом десет хлебова, нешто колача, и врч меда, па иди к њему. Он ће ти рећи шта ће се догодити с дечаком.“

⁴ Јеровоамова жена учини тако. Спреми се она и оде у Силом и дође у Ахијину кућу.

А Ахија није могао да види, јер му се од старости замутио вид.

⁵ Господ рече Ахији: „Ево, дошла је Јеровоамова жена да те пита за свог сина, јер је болестан. Ти јој реци тако и тако. Кад дође претвараће се да је нека друга.“

⁶ Кад је Ахија чуо звук њених корака, док је улазила на врата, он рече: „Уђи, жено Јеровоамова. Зашто се претвараш да си нека друга? Ја сам послан да ти саопштим тешку вест.

⁷ Иди и реци Јеровоаму: 'Говори Господ, Бог Израиљев: ја сам те подигао из народа и учинио те владаром над мојим народом Израиљем;

⁸ отргнуо сам царство од дома Давидовог и дао га теби. Али ти ниси био као мој слуга Давид, који је држао моје заповести и следио ме свим својим срцем чинећи само оно што је право у мојим очима.

⁹ Но, ти си учинио више зла од свих који су били пре тебе; ти си отишао и начинио себи друге богове и ливене идоле да ме раздражујеш, окренувши ми леђа.

¹⁰ Зато ћу довести невољу на дом Јеровоамов; истребићу Јеровоаму свако мушко, роба и

слободњака у Израиљу и спалити дом Јеровоамов, као што се спаљује балега до краја.

¹¹ Јеровоамове који су умрли у граду изјешће пси, а оне који су у пољу изјешће птице небеске, јер је тако Господ рекао.'

¹² А ти се врати кући; кад твоје стопе ступе у град, дете ће умрети.

¹³ Сав Израиљ ће га оплакати и сахранити га, јер ће он једини ући у гроб од Јеровоамових, јер је Господ, Бог Израиљев, само на њему нашао нешто добро од дома Јеровоамовог.

¹⁴ А Господ ће подићи себи цара над Израиљем, који ће истребити дом Јеровоамов данас, шта више сад.

¹⁵ Господ ће затрести Израиљ као што се затресе трска у води. Он ће ишчупати Израиљ из ове добре земље, коју је дао њиховим оцима, и расејати их преко Еуфрата, јер су начинили себи Аштартине ступове, да разјаре Господа.

¹⁶ Он ће оставити Израиљ због греха које је Јеровоам учинио, и тако навео Израиљ на грех.“

¹⁷ Јеровоамова жена је устала и отишла у Терсу. Кад је прекорачила праг куће, дете је умрло.

¹⁸ Сахранили су га, и сав га је Израиљ оплакао, по речи коју је Господ рекао преко свога слуге пророка Ахије.

¹⁹ Остала Јеровоамова дела, како је ратовао и владао, записана су у Књизи дневника израиљских царева.

²⁰ Јеровоам је владао двадесет и две године, па је починуо са својим прецима. На његово место се зацарио његов син Надав.

Ровоамова владавина у Јуди

²¹ Ровоам, син Соломонов, је владао у Јуди. Било му је четрдесет једна година кад је постао цар, а владао

је седамнаест година у Јерусалиму, у граду који је Господ изабрао од свих израиљских племена, да тамо постави своје име. Мајка му се звала Нама Амонка.

²² Јуда је чинио што је зло у Господњим очима. Гресима које су чинили, разбеснели су га више од свега што су њихови преци учинили.

²³ Себи су, такође, изградили узвишице, стубове и Аштартине ступове на сваком високом брду и под сваким зеленим дрветом.

²⁴ Било је чак и храмских блудника. Народ је чинио све гадости народа које је Господ протерао пред Израиљцима.

²⁵ Пете године цара Ровоама, дигао се Сисак, цар Египта, против Јерусалима.

²⁶ Он је однео све благо из Дома Господњег, и све благо из царевог двора; све је однео. Однео је и све штитове од злата, које је направио Соломон.

²⁷ Цар Ровоам је уместо њих направио штитове од бронзе и поверио их заповедницима страже која је чувала врата царевог двора.

²⁸ Кад год је цар одлазио у Дом Господњи, стражари би их доносили, а потом би их враћали у оружарницу страже.

²⁹ Остала Ровоамова дела, и све што је учинио, није ли то записано у Књизи дневника Јудиних царева?

³⁰ Рат се стално водио између Ровоама и Јеровоама.

³¹ Кад се Ровоам упокојио са својим прецима, сахранили су га у Давидовом граду. Мајка му се звала Нама Амонка. Његов син Авијам* се зацарио уместо њега.

15

Авијамова владавина над Јудом

* **14:31** Авија, према 2. Днв.

¹ У осамнаестој години царевања Јероваама, сина Наватовог, Авијам се зацарио над Јудом.

² Он је владао три године у Јерусалиму. Мајка му се звала Маха, ћерка Авесаломова.

³ Он је следио све грехе које је његов отац учинио пре њега. Срце му није било предано Господу, Богу његовом, као што је било срце његовог праоца Давида.

⁴ Ипак, ради Давида му је Господ, Бог његов, дао светиљку у Јерусалиму, подигавши његовог сина после њега и сачувавши Јерусалим.

⁵ Јер, Давид је чинио што је право у очима Господњим и није се одвратио од ничега што му је заповедио свег свог живота, осим у случају Урије Хетита.

⁶ Рат се водио између Ровоама и Јероваама свег века Авијамовог.

⁷ Остатак Авијамових дела, и све што је учинио, није ли то записано у Књизи дневника царева Јудиних? Авијам и Јероваам су ратовали између себе.

⁸ Кад се Авијам упокојио са својим прецима, сахранили су га у Давидовом граду. Његов син Аса се зацарио уместо њега.

Асина владавина над Јудом

⁹ Двадесете године Јероваамовог царевања над Израиљем, Аса је постао цар над Јудом.

¹⁰ Владао је четрдесет година у Јерусалиму. Мајка му се звала Маха, ћерка Авесаломова.

¹¹ Аса је чинио што је право у очима Господа, као његов праотац Давид.

¹² Он је протерао храмске блуднике из земље и одстранио све идоле које су његови преци начинили.

¹³ Он је такође и своју мајку Маху уклонио с положаја царице мајке, јер је начинила одвратне Аштартине ступове. Аса је посекао ступове и спалио их у долини Кидрон.

¹⁴ Но, иако није уклонио узвишице, Асино срце је било у потпуности верно Господу свег његовог живота.

¹⁵ Он је донео у Дом Господњи ствари које је његов отац посветио: сребро, злато и посуђе.

¹⁶ Између Асе и Васе, израиљског цара, водио се рат у све њихове дане.

¹⁷ Израиљски цар Васа је кренуо против Јуде утврдивши Раму, да би спречио свакога да долази или одлази од Асе, цара Јудиног.

¹⁸ Тада је Аса узео све сребро и злато што је остало у ризници Дома Господњег и у ризници царског двора, и предао их својим слугама. Цар Аса их је, затим, послао Вен-Ададу, сину Тавримоновом, сину Есионовом, арамејском цару који живи у Дамаску, поручивши:

¹⁹ „Нека буде савез између мене и тебе, као између мог оца и твог оца. Ево, шаљем ти дар, сребро и злато; дођи и поништи свој савез са Васом, царем израиљским, да би отишао од мене.“

²⁰ Вен-Адад је послушао Асу, па је послао своје војне заповеднике да нападне израиљске градове. Освојио је Ијон, Дан, и Авел Вет-Маху, те сав Хинерет и сву земљу Нефталимову.

²¹ Кад је то чуо Васа, престао је да утврђује Раму, те се вратио у Терсу.

²² Тада је цар Аса сазвао све Јудејце, без изузетка, па су однели из Раме све камење и дрво, које је Васа употребио за градњу. С њима је цар Аса утврдио Гавају Венијаминову и Миспу.

²³ Остала Асина дела, сви његови ратни походи, и све што је урадио, није ли то записано у Књизи дневника Јудиних царева? Међутим, у старости су му оболеле ноге.

24 Кад се Аса упокојио са својим прецима, сахранили су га с његовим прецима у Давидовом граду. На његово место се зацарио његов син Јосафат.

Нададова владавина над Израиљем

25 Надав, син Јеровоамов, почео је да влада у другој години Асе, цара Јудиног. Владао је две године над Израиљем.

26 Он је чинио што је зло у очима Господњим; ишао је стопама свога оца, чинећи његов грех на који је навео Израиљ.

27 Против њега се уротио Васа, син Ахијин, од Исахаровог дома; Васа га је убио код Гиветона филистејског, док су Надав и сав Израиљ опседали Гиветон.

28 Васа га је убио у трећој години Асе, цара Јудиног, и зацарио се на његово место.

29 Чим се зацарио, побио је сав дом Јеровоамов. Није оставио ни живе душе Јеровоаму, док све није истребио, према речи коју је Господ рекао преко свога слуге Ахије Силомљанина,

30 због греха које је Јеровоам учинио и на који је навео Израиљ, изазивајући гнев Господа, Бога Израиљевог.

31 Остала Нададова дела и све што је учинио, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

32 Аса и Васа, цар израиљски, ратовали су између себе свег њиховог века.

Васина династија: Васина владавина над Израиљем

33 У трећој години Асе, цара Јудиног, зацарио се Васа, син Ахијин, над свим Израиљем у Терси. Владао је двадесет четири године.

34 Чинио је што је зло у очима Господњим; ишао је стопама Јеровоамовим, чинећи његов грех на који је навео Израиљ.

16

¹ Реч Господња дође Јују, сину Хананином, против Васе:

² „Ја сам те подигао из праха и поставио те за владара над мојим народом Израиљем. Али ти си кренуо Јеровоамовим стопама и навео мој народ Израиљ на грех, гневeћи ме својим гресима.

³ Зато ћу искоренити Васу и његов дом, и учинићу твој дом као дом Јеровоама, сина Наватовог.

⁴ Васине који погину у граду изјешће пси, а који погину у пољу изјешће птице небеске.“

⁵ Остала Васина дела, оно што је учинио, и његови војни походи, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

⁶ Кад се Васа упокојио са својим прецима, сахранили су га у Терси. На његово место се зацарио његов син Ила.

⁷ Реч Господња је преко пророка Јуја, сина Хананиног, дошла против Васе и његовог дома, због свега зла што је учинио у очима Господњим, гневeћи га својим делима, поставши као дом Јеровоамов, и због тога што је истребио дом Јеровоамов.

Илина владавина над Израиљем

⁸ Двадесет шесте године Асе, цара Јудиног, Ила, син Васин, зацарио се над Израиљем у Терси. Владао је две године.

⁹ Против њега се уротио његов слуга Зимрије, заповедник половине његових бојних кола, док је био пијан у Терси, у кући Арсе, управитеља двора у Терси.

¹⁰ Зимрије је ушао и убио га у двадесет седмој години Асе, цара Јудиног, па се зацарио на његово место.

¹¹ Кад је постао цар, чим је сео на престо, побио је сав дом Васин; није оставио на животу ни једно мушко од његове родбине и пријатеља.

¹² Зимрије је уништио сав дом Васин према речи Господњој која је била упућена Васи преко пророка Јуја,

¹³ због свих греха Васиних и греха његовог сина Иле, које су починили, и на које су навели Израиља, гњевићи Господа, Бога Израиљевог, својим идолима.

¹⁴ Остала Илина дела, и све што је учинио, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

Зимријева владавина над Израиљем

¹⁵ Двадесет седме године Асе, цара Јудиног, Зимрије, је владао седам дана у Терси. Војска је била утаборена код Гиветона филистејског.

¹⁶ Кад је народ у табору чуо да се прича: „Зимрије је извршио преврат и убио цара“, зацарили су Амрија, заповедника војске, над Израиљем истог дана у табору.

¹⁷ Тада су Амрије и сав Израиљ с њим отишли из Гиветона и опколили Терсу.

¹⁸ Кад је Зимрије видео да је град опкољен, отишао је у утврђење царског двора и запалио царски двор над собом. Тако је погинуо,

¹⁹ зато што је починио грехе чинећи што је зло у Господњим очима, идући Јеровоамовим стопама, и зато што је учинио грех, и навео Израиљ на грех.

²⁰ Остала Зимријева дела и преврат који је извршио, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

Амријева владавина над Израиљем

²¹ Затим се израиљски народ поделио; половина народа је пошла за Тивнијем, сином Гинатовим, да га учине царем, а друга половина је пошла за Амријем.

²² Међутим, народ који је следио Амрија, био је јачи од народа који је следио Тивнија, Гинатовог сина. Тивније је умро, а Амрије је постао цар.

²³ Тридесет прве године Асе, цара Јудиног, Амрије се зацарио над Израиљем. Владао је дванаест година; шест година је владао у Терси.

²⁴ Он је купио самаријско брдо од Самира за два таланта* сребра и изградио град. Граду који је саградио дао је име Самарија, по имену Самира, власника самаријског брда.

²⁵ Амрије је чинио што је зло у очима Господњим; он је чинио горе од свих који су били пре њега.

²⁶ У свему је ишао стопама Јеровоама, сина Наватовог, који је учинио грех, и који је Израиљ навео на грех, те су разгневили Господа, Бога Израиљевог, својим идолима.

²⁷ Остала Амријева дела која је учинио, и војни походи које је подузео, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

²⁸ Кад се Амрије упокојио са својим прецима, сахранили су га у Самарији. На његово место зацарио се његов син Ахав.

Ахавова владавина над Израиљем

²⁹ Ахав, син Амријев, зацарио се над Израиљем у тридесет осмој години Асе, цара Јудиног. Ахав, син Амријев, је у Самарији владао над Израиљем двадесет две године.

³⁰ Ахав, син Амријев, је чинио што је зло у Господњим очима више него сви који су били пре њега.

³¹ За њега не само да је била незнатна ствар следити грехе Јеровоама, сина Наватовог, него се још оженио Језавељом, ћерком Етвала, цара сидонског, те је отишао да служи Валу и да му се клања.

³² Он је подигао жртвеник Валу у Валовом храму, који је саградио у Самарији.

* **16:24** Око 70 kg.

³³ Ахав је направио Аштартине ступове и учинио више да разгневи Господа, Бога Израиљевог, од свих израиљских царева који су били пре њега.

³⁴ У његово време је Хил Ветиљанин саградио Јерихон. Темеље Јерихона је положио по цену свог првенца Авирона, а врата је поставио по цену свог најмлађег сина Сегува, према речи Господњој која је била речена преко Исуса, сина Навиновог.

17

Пророк Илија прориче сушу

¹ Илија Тесвићанин, из Тесве галадске, рече Ахаву: „Живога ми Господа, Бога Израиљевог, коме служим: наредних година неће бити ни росе, ни кише, осим на моју заповест.“

Илију хране гаврани

² Реч Господња дође Илији:

³ „Иди одавде и крени на исток, па се сакриј код потока Хората, источно од Јордана.

⁴ Пићеш из потока, а ја сам наредио гавранима да те тамо хране.“

⁵ Он оде и учини по речи Господњој. Пошто је отишао, настанио се код потока Хората, источно од Јордана.

⁶ Гаврани су му свако јутро и вече доносили хлеб и месо, а пио је из потока.

Илија и удовица из Сарепте

⁷ Међутим, након извесног времена поток је пресушио, јер није било кише у земљи.

⁸ Тада му дође реч Господња:

⁹ „Устани и иди у Сарепту сидонску и настани се тамо. Ево, ја сам заповедио тамо једној жени удовици да те храни.“

10 Он је устао и отишао у Сарепту. Кад је дошао на градска врата, удовица је скупљала грање. Он је позва и рече: „Донеси ми мало воде у крчагу, да пијем.“

11 Кад је она пошла да донесе, он јој довикну: „Донеси ми и мало хлеба у руци!“

12 Она му одговори: „Живога ми Господа, Бога твога, немам никаквог хлеба осим шаке брашна у ћупу и мало уља у крчагу. Ево, скупљам гранчицу, две, да одем кући и да спремим себи и свом сину, да поједемо, па да умremo.“

13 Илија јој рече: „Не бој се, него иди и уради како си рекла; али прво направи мени хлеб од тога и донеси ми, па онда иди и спремим за себе и свога сина.

14 Јер говори Господ, Бог Израиљев: 'Брашно у ћупу се неће потрошити и уље у крчагу неће нестати, док Господ не пусти кишу на земљу.“

15 Она оде и учини како јој је Илија рекао; јели су и она и он и сав њен дом за дуго времена.

16 Брашно у ћупу се није потрошило нити је уље у крчагу нестало, према речи коју је Господ рекао преко Илије.

Илија оживљује удовичиног сина

17 После ових догађаја оболео је син жене, домаћице куће. Но, болест му се веома погоршала, тако да је издахнуо.

18 Тада му она рече: „Шта имаш против мене, Божији човече? Зар си дошао к мени да ме подсетиш на моју кривицу и усмртиш ми сина?“

19 Он јој рече: „Дај ми свога сина.“ Узео га је из њеног наручја и однео га у горњу собу, где је становао, и положио га на свој кревет.

²⁰ Затим је завапио Господу и рекао: „Господе, Боже мој, зар ћеш довести несрећу и на удовицу код које станујем, и усмртити јој сина?“

²¹ Тада се испружио над дечаком три пута и завапио Господу, рекавши: „Господе, Боже мој, нека се врати душа у овога дечака.“

²² Господ је услишио Илијин вапај, и дечакова душа се вратила у њега, те је оживео.

²³ Затим је Илија узео дечака, донео га из горње собе у кућу, и дао га његовој мајци. Илија рече: „Види, твој син је жив!“

²⁴ Жена рече Илији: „Сада знам да си човек Божији и да је реч Господња из твојих уста истина.“

18

Сусрет Илије и Ахав

¹ После много дана, дође реч Господња Илији, у трећој години: „Иди и покажи се Ахаву, а ја ћу послати кишу на земљу.“

² Тако Илија оде у сусрет Ахаву.

А у Самарији је владала љута глад.

³ Ахав позва Авдију, управитеља двора. Авдија се веома бојао Господа.

⁴ Кад је Језавеља убијала пророке Господње, Авдија је узео стотину пророка и сакрио их. Педесет их је сакрио у једну пећину и хранио их хлебом и водом.

⁵ Ахав рече Авдији: „Обиђи земљу и све изворе воде и све потоке; можда ћемо наћи какву траву да одржимо у животу коње и мазге, да нам не изгине стока.“

⁶ Поделили су између себе земљу, где ће који проћи; Ахав је кренуо једним путем, а Авдија је отишао другим путем.

⁷ Док је Авдија ишао путем, Илија му изађе у сусрет. Препознавши га, Авдија паде ничице и рече: „Јеси ли то ти, господару Илија?“

⁸ Он му одговори: „Ја сам. Иди и реци своме господару: 'Илија је овде.'“

⁹ Авдија рече на то: „Какав сам грех учинио те дајеш свога слугу у руке Ахавове, да ме убије?“

¹⁰ Живога ми Господа, Бога твога, нема народа ни царства где мој господар није послао да те траже. Кад би рекли: 'Нема га овде', он би натерао то царство или народ да се закуну да те нису нашли.

¹¹ А ти ми сад кажеш: 'Иди и реци своме господару да је Илија овде.'

¹² Кад ја одем од тебе, Дух Господњи ће те однети ни сам не знам где. Међутим, кад ја будем дошао да то јавим Ахаву, а он те не нађе, он ће ме убити! А твој слуга се боји Господа од своје младости.

¹³ Зар није било јављено моме господару шта сам урадио кад је Језавеља убијала пророке Господње? Ја сам сакрио стотину пророка Господњих, по педесет у једну пећину и хранио их хлебом и водом.

¹⁴ А ти ми сад кажеш: 'Иди и реци своме господару да је Илија овде.' Па, он ће ме убити!“

¹⁵ Илија рече: „Живога ми Господа над војскама, коме служим, данас ћу се показати пред њим.“

Илија на гори Кармил

¹⁶ Авдија оде да се сретне с Ахавом, и пошто му је јавио, Ахав оде да се сретне са Илијом.

¹⁷ Кад је угледао Илију, Ахав му рече: „Јеси ли ти онај што доводи невољу на Израиља?“

¹⁸ Илија одговори: „Нисам ја тај што је довео невољу на Израиља; то си ти и дом твога оца. Ви сте напустили Господње заповести и отишли за Валима.

19 А сада ми сабери сав Израил̄ на гори Кармил и четири стотине педесет Валових пророка, и четири стотине Аштартиних пророка, који једу за Језавељиним столом.“

20 Ахав посла по сав Израил̄ и сабра пророке на гору Кармил.

21 Тада Илија приступи свем народу и рече: „Докле ћете храмати на обе ноге? Ако је Господ Бог, следите њега, а ако је то Вал, следите њега.“

Народ му није одговорио ни речи.

22 Тада Илија рече народу: „Само сам ја остао од пророка Господњих, док је Валових пророка четири стотине педесет.

23 Нека нам се дају два јунца; нека они изаберу себи једног јунца, па нека га расеку на делове и положе га на дрва, али нека не подмећу ватру. Ја ћу урадити исто са другим јунцем и положити га на дрва. Ватру нећу подметати.

24 Ви онда призовите име свога бога а ја ћу призвати име Господње. Онај бог који се одазове ватром, тај је Бог.“

Сав народ одговори: „Предлог је добар.“

25 Илија рече Валовим пророцима: „Изаберите себи једног јунца и припремите га најпре, јер вас је више. Затим призовите име свога бога, али не подмећите ватру.“

26 Они узму јунца који им је дан и припреме га.

Затим су призивали име Валово од јутра до поднева, говорећи: „О, Вале, одговори нам!“ Али није било ни гласа, ни одговора. Онда су играли око жртвеника који је био направљен.

27 Кад је дошло подне, Илија им се подсмехну и рече: „Вичите гласније, јер он је бог! Можда се

замислио, или је заузет; можда је отпутовао, или спава, па га треба пробудити.“

²⁸ Тада су почели још гласније да вичу и да се парају ножевима и шилима по свом обичају, док их није облила крв.

²⁹ Кад је прошло подне, они стадоше да пророкују док није дошло време да се принесе жртва. Али није било ни гласа, ни одговора, нити знака живота.

³⁰ Илија рече свем народу: „Приступите к мени.“ Кад је сав народ приступио к њему, он је поправио Господњи жртвеник, који је био порушен.

³¹ Илија је узео дванаест каменова, према броју племена синова Јаковљевих, коме је дошла реч Господња: „Твоје име ће бити Израил.“

³² Од тог камења је подигао жртвеник у име Господње, а око жртвеника је ископао јарак толико широк, да би се у њему могле засејати две мере* жита.

³³ Затим је поређао дрва, исекао вола на комаде, и положио га на дрва.

³⁴ Тада је рекао: „Напуните четири крчага водом и излијте је на жртву свеспалницу и на дрва. Урадите то још једном“ – рече. И опет рече: „Учините то и по трећи пут“; и учинише тако и трећи пут.

³⁵ Вода је потекла око жртвеника и испунила јарак.

³⁶ Кад је дошло време да се принесе жртва, пророк Илија приступи и рече: „Господе, Боже Аврахамов, Исаков и Израилев, нека се данас зна да си ти Бог у Израиљу, а да сам ја твој слуга, и да сам по твојој речи учинио све ове ствари.

³⁷ Услиши ме, Господе! Услиши ме, да би овај народ знао да си ти Господе Бог, и да ћеш ти обратити њихова срца.“

* **18:32** Око 15 kg.

³⁸ Тада се сручи огањ Господњи и прогута и жртву свеспалницу, и дрва, и камење, и земљу, и исуши воду у јарку.

³⁹ Кад сав народ то виде, паде ничице и рече: „Господ је Бог! Господ је Бог!“

⁴⁰ Тада им Илија рече: „Похватајте Валове пророке; нека ниједан не умакне.“ Они су их похватили и довели Илији код потока Кисона, и тамо их је поклао.

Свршетак суше

⁴¹ Илија рече Ахаву: „Иди, једи и пиј, јер се чује звук великог пљуска.“

⁴² Ахав је отишао да једе и пије, а Илија је отишао на врх Кармила. Ту је клекнуо на земљу и положио главу међу колена.

⁴³ Потом је рекао своме слуги: „Устани и погледај према мору.“

Он погледа и рече: „Нема ничега.“

Илија је седам пута рекао: „Врати се.“

⁴⁴ Седмог пута је слуга рекао: „Ено, од мора се диже мали облак, као људски длан.“

Илија рече: „Иди и реци Ахаву: ’Упрегни своје кочије и сиђи да те не ухвати пљусак.’“

⁴⁵ Небо се намах смрачи од облака и ветра, и спусти се велики пљусак. Ахав се попне у своје кочије и оде у Језраел.

⁴⁶ А рука Господња дође на Илију; он се опаса и отрча пред Ахавом све до Језраела.

19

Илија бежи од Језавеле

¹ Кад је Ахав испричао Језавели све што је Илија урадио, и како је поубијао мачем све пророке,

² Језавеља је послала гласника Илији, говорећи: „Нека ми тако учине богови, и нека додају, ако сутра у ово време не учиним с твојим животом, као што је било учињено са животом свакога од њих.“

³ Он се уплашио, па је устао и побегао да сачува себи живот. Дошао је у Вир-Савеју у Јуди, где је оставио свога слугу.

⁴ Онда је отишао у пустињу, дан хода. Дошавши до једне смреке, сео је испод ње и пожелео да умре. Рекао је: „Доста ми је више! Господе, узми мој живот, јер нисам бољи од својих предака!“

⁵ Легао је испод смреке и заспао.

Али анђео га дотакну и рече му: „Устани и једи.“

⁶ Кад се обазрео, тамо код његове главе је била погача печена на камену и крчаг воде. Јео је и пио, па је поново легао.

⁷ Анђео Господњи се вратио по други пут, дотакнуо га и рекао му: „Устани и једи, јер те очекује далек пут.“

⁸ Илија је устао, па је јео и пио. Обновивши снагу том храном, ишао је четрдесет дана и четрдесет ноћи до Божије горе Хорив.

Илијин сусрет са Богом

⁹ Тамо је ушао у једну пећину и преспавао тамо. Затим му дође реч Господња: „Шта ти радиш овде, Илија?“

¹⁰ Он одговори: „Био сам веома реван за Господа, Бога над војскама, јер су Израиљци напустили твој савез, срушили твоје жртвенике и мачем побили твоје пророке. Само сам ја остао, а сада гледају да и мени узму живот.“

¹¹ Бог рече: „Изађи и стани на гору пред Господом, јер ће Господ проћи.“

Пред Господом је био велики и силан ветар који је цепао горе и ломио стене. Али Господ није био у ветру. После ветра је био земљотрес, али Господ није био у земљотресу.

¹² После земљотреса је био огањ, али Господ није био у огњу. После огња дође тихи шапат.

¹³ Кад је то Илија чуо, заклонио је лице плаштом, па је изашао и стао на улаз од пећине. Затим му је глас рекао: „Шта ти радиш овде, Илија?“

¹⁴ Он одговори: „Био сам веома реван за Господа, Бога над војскама, јер су Израиљци напустили твој савез, срушили твоје жртвенике и мачем побили твоје пророке. Само сам ја остао, а сада гледају да и мени узму живот.“

¹⁵ Господ му рече: „Иди и врати се путем за дамаштанску пустињу. Кад дођеш, помажи Азаила за цара над Арамом,

¹⁶ а Јуја, сина Нимсијевог, помажи за цара над Израиљем. Јелисеја, сина Сафатовог из Авел-Меоле, помажи за пророка уместо себе.

¹⁷ Ко побегне од Азаиловог мача, њега ће убити Јуј, а ко побегне од Јујевог мача, њега ће убити Јелисеј.

¹⁸ Ипак, оставићу у Израиљу седам хиљада – све оне чија се колена нису савила пред Валом, и сва уста која га нису целивала.“

Илија позива Јелисеја у службу

¹⁹ Илија оде оданде и нађе Јелисеја, сина Сафатовог, како оре. Пред њим је било дванаест јармова волова, а сам је био код дванаестог. Илија прође крај њега и баци на њега свој огртач.

²⁰ Он остави волове, потрча за Илијом и рече му: „Дозволи ми да се изљубим с оцем и мајком, па ћу поћи за тобом.“

Илија му рече: „Иди, врати се; зар сам ти учинио нешто велико?“

²¹ Тада се окренуо од њега, узео волове и заклао их. Месо је скувао на дрвима од воловског јарма, и дао га народу да једе. Затим је устао и пошао за Илијом, као његов слуга.

20

Рат с Арамејцима

¹ Вен-Адад, арамејски цар, је сабрао сву своју војску; с њим је било тридесет два цара, с коњима и бојним колима. Он је отишао, опколио Самарију и напао је.

² Потом је послао гласнике Ахаву, цару израиљском, у град.

³ Рекао му је: „Овако поручује Вен-Адад: ’Твоје сребро и злато припада мени, и твоје предивне жене и деца припадају мени.’“

⁴ Цар израиљски одговори: „Како ти кажеш, господару мој, царе. Твој сам и ја и све што имам.“

⁵ Гласници су поново дошли и рекли: „Овако каже Вен-Адад: ’Поручио сам ти: предај ми своје сребро и злато, своје жене и децу.’“

⁶ Зато ћу ти сутра у ово време послати своје слуге и они ће претражити твоју кућу и куће твојих слугу, па ће узети све што ти је вредно и однети.“

⁷ Тада цар израиљски позва све старешине земље и рече: „Примите к знању и погледајте како тражи невољу; јер је послао по моје жене и децу, и по моје сребро и злато, а ја му нисам одбио.“

⁸ Све старешине и сав народ му рекоше: „Не слушај, нити пристај!“

⁹ Он рече Вен-Ададовим гласницима: „Реците своме господару цару: ’Учинићу све што си први пут

тражио од свога слуге, али ово не могу да учиним.“
Гласници оду и врате се са поруком.

¹⁰ Вен-Адад му посла поруку: „Нека ми богови тако учине и нека додају, ако од Самарије остане толико пепела да сваки човек који ме следи добије по шаку.“

¹¹ Израилски цар му одговори: „Каже се: 'Нека се не хвали онај који се опасује, него онај који се спасаује.“

¹² Кад је Вен-Адад чуо ову поруку док је пио са царевима под шаторима, рекао је својим слугама: „Крените!“ Они кренуше у град.

Ахав побеђује Вен-Адада

¹³ Уто један пророк приступи Ахаву, цару израиљском, и рече: „Говори Господ: 'Видиш ли све ово велико мноштво? Ево, данас ћу га предати у твоје руке, да знаш да сам ја Господ.“

¹⁴ Ахав рече: „Преко кога?“ Пророк рече: „Говори Господ: 'Преко момака обласних намесника.“

Он упита: „Ко ће започети битку?“

Пророк рече: „Ти.“

¹⁵ Ахав је пребројао момке обласних намесника, њих две стотине тридесет два, а затим је пребројио сав народ, све Израиљце, њих седам хиљада.

¹⁶ Изашли су у подне, док се Вен-Адад напијао са тридесет два цара, који су му дошли у помоћ.

¹⁷ Прво су изашли момци обласних намесника.

Вен-Адад је послао извидницу, која му је јавила: „Изашли су људи из Самарије.“

¹⁸ Он рече: „Ако су изашли ради мира, похватајте их живе, а ако су изашли ради рата, свеједно их похватајте живе.“

¹⁹ Тако момци обласних намесника изађу из града, а војска за њима.

²⁰ Сваки је убио свог противника, те су се Арамејци разбежали. Израиљци су их гонили, али је Вен-Адад, арамејски цар, побегао на коњу с коњаником.

²¹ Тада је изашао и израиљски цар и навалио на коње и бојна кола, и нанео Арамејцима велики пораз.

²² Затим пророк приступи израиљском цару и рече му: „Иди и појачај своје снаге; размисли и види шта ћеш да урадиш, јер ће те арамејски цар напасти на почетку наредне године.“

²³ А слуге арамејског цара рекоше му: „Њихови богови су планински богови, и зато су нас савладали. Али ако се сукобимо са њима у равници, свакако ћемо их савладати.“

²⁴ Учини овако: уклони цареve с њихових положаја, а уместо њих постави војводе.

²⁵ Затим скупѝ онакву војску какву си изгубио, исто толико коња и бојних кола, па ћемо се сукобити с њима у равници, и свакако ћемо их савладати.“ Он их је послушао, па је учинио тако.

Победа код Афека

²⁶ На почетку године, Вен-Адад скупѝ Арамејце и крене на Афек да ратује против Израиљаца.

²⁷ И Израиљци су се скупѝли и понели храну, па су им кренули у сусрет. Кад су се Израиљци утаборили насупрот њима, били су као два стада коза. Арамејци су, пак, прекрили земљу.

²⁸ Тада приступи човек Божији и рече израиљском цару: „Говори Господ: 'Зато што су Арамејци рекли: Господ је бог планина, а не бог долина, предаћу све ово велико мноштво у твоје руке, да знате да сам ја Господ.'“

²⁹ Седам дана су били утаборени једни наспрам других. Седмога дана је почела битка. Израиљци су

побили стотину хиљада арамејских пешака у једном дану.

³⁰ Остали су побегли у Афек, у град, али се градски зид срушио на преосталих двадесет седам хиљада људи. Вен-Адад је побегао у град и ушао у тајну одају.

³¹ Његове слуге му рекоше: „Чули смо да су цареви дома Израиљевог милостиви. Стога, хајде да ставимо кострет око бокова и конопце око глава и изађимо пред израиљског цара; можда ће ти поштедети живот.“

³² Тако су опасали кострет око бокова и ставили конопце око глава, па су дошли к израиљском цару и рекли: „Твој поданик, Вен-Адад, каже: 'Молим те, поштеди ми живот.'“ Ахав на то рече: „Зар је још увек жив? Он је мој брат.“

³³ Тражећи неки знак, људи су хитро дочекали његову реч и рекли: „Јесте, Вен-Адад је твој брат!“ Он им рече: „Идите и доведите га.“ Вен-Адад изађе пред њега, а он га узе у своја бојна кола.

³⁴ Вен-Адад му рече: „Вратићу ти градове које је мој отац узео од твог оца, а можеш за себе да поставиш и тржнице у Дамаску, као што је мој отац поставио у Самарији.“

Ахав одговори: „Пустићу те на основу овог договора.“ Затим је склопио савез с њим и пустио га.

Пророк осуђује Ахава

³⁵ Али дође један од пророчких синова и рече једном од својих другова по речи Господњој: „Удари ме!“ Но, овај је одбио да га удари.

³⁶ Зато му пророк рече: „Пошто ниси послушао глас Господњи, ево, чим изађеш од мене, убиће те лав.“ Тек што је мало одмакао од њега, наишао је на њега лав и убио га.

³⁷ Затим је нашао другог човека и рекао му: „Удари ме!“ Човек га удари и израђави га.

³⁸ Пророк оде и стаде на пут да сачека цара. На очи је ставио повез да се прикрије.

³⁹ Кад је цар пролазио, он довикну цару и рече: „Твој је слуга ступио у сâмо средиште битке, кад је неки човек дошао к мени и довео ми једног човека, рекавши: 'Чувај овог човека! Ако буде нестало, својим ћеш животом платити за његов живот, или ћеш платити таланат* сребра.'“

⁴⁰ Али док је твој слуга био заузет овим и оним, он је нестало.“

Израиљски цар му рече: „Онда је то твоја пресуда; сам си је изрекао.“

⁴¹ Али он брже-боље скиде повез са очију. Тада је цар израиљски видео да је то један од пророка.

⁴² Он рече цару: „Говори Господ: 'Зато што си пустио човека кога сам одредио за клето уништење, својим ћеш животом платити за његов живот, и твој народ за његов народ.'“

⁴³ Цар израиљски оде својој кући, смркнут и љутит.

21

Навутејев виноград

¹ После ових догађаја догодило се ово: Навутеј Језраелац је имао виноград у Језраелу, уз двор Ахава, цара Самарије.

² Ахав рече Навутеју: „Дај ми свој виноград да имам за себе повртњак, јер се налази уз моју кућу. А ја ћу ти дати уместо њега бољи виноград; или, ако више волиш, исплатићу ти његову вредност у новцу.“

³ Али Навутеј рече Ахаву: „Не дао Господ да ти дам наследство својих предака!“

* 20:39 Око 34 kg.

⁴ Ахав дође својој кући смркнуто и љутито, због одговора који му је дао Навутеј Језраелац, говорећи. „Не дам ти наследство својих предака.“ Легао је на своју постељу, окренуо лице на страну и није хтео да једе.

⁵ Његова жена Језавеља дође к њему и упита га: „Зашто си тако зле воље, па не можеш да једеш?“

⁶ Он јој рече: „Говорио сам са Навутејем Језраелцем. Рекао сам му: ’Дај ми свој виноград за новац, или ако желиш, даћу ти други виноград за њега.’ Али он рече: ’Нећу ти дати свој виноград.’“

⁷ Рече му његова жена Језавеља: „Зар не владаш ти над Израиљем? Устани, једи и разведри се, а ја ћу ти дати виноград Навутеја Језраелца.“

⁸ Тада је написала писма у Ахавово име, запечатила их његовим печатом и послала писма старешинама и главарима, који су живели у истом граду с Навутејем.

⁹ У писмима је написала следеће:

„Прогласите пост и поставите Навутеја пред народ.“

¹⁰ Затим поставите две ништарије испред њега да сведоче против њега, говорећи: ’Проклињао си Бога и цара!’ Онда га изведите и каменујте да погине.“

¹¹ Људи из његовог града, старешине и главари, који су живели у његовом граду, учине по поруци коју им је послала Језавеља, онако како им је написала у писмима која им је послала.

¹² Прогласе они пост и поставе Навутеја пред народ.

¹³ И дођу два човека, ништарије. Они су се поставили испред њега и сведочили против Навутеја пред народом, говорећи: „Проклињао је Бога и цара!“ Потом су га извели напоље и засули га камењем, те је погинуо.

¹⁴ Затим су послали поруку Језавељи: „Навутеј је каменован; мртав је.“

15 Кад је Језавеља чула да је Навутеј каменован и да је погинуо, рекла је Ахаву: „Устани и присвоји виноград Навутеја Језраелца, који је одбио да ти да за новац. Наиме, Навутеј није више жив, него је мртав.“

16 Кад је Ахав чуо да је Навутеј мртав, устао је и сишао у виноград Навутеја Језраелца да га присвоји.

Илија навешћује Божију казну

17 Тада дође реч Господња Илији, Тесвићанину, говорећи:

18 „Устани и пођи у сусрет Ахаву, цару израиљском у Самарији. Ено га у Навутејевом винограду; сишао је да га присвоји.

19 Реци му: 'Говори Господ: убио си и присвојио!' Реци му: 'Говори Господ: на месту где су пси лизали Навутејеву крв, пси ће лизати и твоју крв.'“

20 Ахав рече Илији: „Нађе ли ме, непријатељу мој!“

Илија одговори: „Наћох те! Зато што си се продао да учиниш зло у очима Господњим,

21 'ево, довешћу на тебе пропаст, па ћу затрти твоје потомство, и искоренити Ахаву свако мушко, роба и слободњака.

22 Учинићу с твојим домом као с домом Јеровоама, сина Наватовог, и као с домом Васе, сина Ахијиног, јер си ме гневио наводећи Израиља на грех.'

23 Господ је рекао и за Језавељу: 'Пси ће изјести Језавељу код зидина језраелских.

24 Оне од Ахава који умру у граду, изјешће пси, а оне који умру у пољу, изјешће птице небеске.'“

25 И никада није било таквог као Ахав, који се продао да чини зло у Господњим очима, на шта га је подстицала његова жена Језавеља.

26 Он је поступао на најодвратнији начин, следећи идоле, баш као што су чинили Аморејци, које је Господ истерао пред Израиљцима.

²⁷ Кад је Ахав чуо ове речи, раздерао је своју одећу и обукао на себе кострет, па је постио и лежао у кострети, ходајући потиштено.

²⁸ Тада дође реч Господња Илији Тесвићанину:

²⁹ „Јеси ли видео како се Ахав понизио преда мном? Ипак, пошто се понизио преда мном, нећу довести пропаст за његовог живота; довешћу пропаст на његов дом у време његовог сина.“

22

Здружени поход против Арама

¹ Наредне три године није било рата између Арама и Израиља.

² А онда, у трећој години, дође Јосафат, цар Јудин, к цару израиљском.

³ Цар израиљски рече својим слугама: „Знате ли да Рамот галадски припада нама? А ипак, ми не предузимамо ништа да га повратимо из руку цара арамског.“

⁴ Он рече Јосафату: „Хоћеш ли поћи са мном на Рамот галадски?“ Јосафат одговори цару израиљском: „Што сам ја, то си ти; мој је народ као твој народ, и моји коњи као твоји коњи.“

⁵ Јосафат рече цару израиљском: „Затражи прво Господњи савет.“

⁶ Цар израиљски окупи четири стотине пророка и рече им: „Да ли да пођем у рат против Рамота галадског, или да се оканем тога?“ Они му одговорише: „Пођи, јер ће га Господ предати у цареve руке.“

⁷ Јосафат упита: „Има ли овде још неки пророк Господњи да га питамо?“

⁸ Цар израиљски рече Јосафату: „Постоји још један човек преко кога можемо да питамо Господа, али ја га

мрзим, јер ми не пророкује ништа добро, него само зло. То је Михеја, син Јемлин.“

А Јосафат рече: „Нека цар не говори тако.“

⁹ Тада цар израиљски дозвоља једног дворанина и рече: „Брзо доведи Михеју, сина Јемлиног!“

¹⁰ Цар израиљски и Јосафат, цар Јудин, обучени у своје одоре, седели су сваки на своме престолу код гумна на улазу самаријске капије, док су сви пророци пророковали пред њима.

¹¹ Седекија, син Хананин, начини себи гвоздене роге и рече: „Говори Господ: 'Овим ћеш бости Арамејце, док их не докрајчиш!'“

¹² Сви пророци су овако пророковали, говорећи: „Иди на Рамот галадски и имаћеш успеха, јер ће га Господ дати у цареве руке!“

Пророк Михеја прориче пропаст

¹³ Гласник који је отишао да позове Михеју, рекао му је: „Ено, пророци једнодушно пророкују што је повољно за цара. Стога нека и твоје речи буду као њихове; говори цару оно што је повољно за њега.“

¹⁴ Михеја одговори: „Живога ми Господа, говорићу оно што ми Господ буде рекао!“

¹⁵ Кад је дошао к цару, цар му рече: „Михеја, да ли да идемо у Рамот галадски да ратујемо против њега, или да се оканем тога?“ Михеја му договори: „Иди, имаћеш успеха. Господ ће га предати у цареве руке.“

¹⁶ Цар му рече: „Докле ћу те заклињати да ми кажеш само истину у име Господње?“

¹⁷ Михеја рече: „Видим сав Израиљ раштркан по горама, као стадо без пастира. Господ рече: 'Они немају господара; нека се свако врати кући у миру.'“

18 Тада цар израиљски рече Јосафату: „Нисам ли ти рекао да ми неће пророковати ништа добро, него само зло?“

19 Али Михеја рече: „Зато чуј реч Господњу! Видео сам Господа како седи на своме престолу, а сва је небеска војска стајала с његове десне и леве стране.

20 Господ рече: 'Ко ће завести Ахава да пође на Рамот галадски?'

Један је рекао овако, а други онако.

21 Један дух изађе, стаде пред Господа и рече: 'Ја ћу га завести.' Господ га упита: 'Како?'

22 Он рече: 'Изаћи ћу и бићу лажљив дух у устима свих његових пророка.'

Господ рече: 'Успећеш да га заведеш; иди и учини тако.'

23 Господ је, дакле, ставио лажљивог духа у уста свих ових пророка; а Господ ти објављује пропаст.“

24 Тада Седекија, син Хананин, приђе, удари Михеју по образу и рече: „Зар је Дух Господњи отишао од мене да би говорио теби?“

25 Михеја рече: „Видећеш онога дана када будеш ишао из собе у собу да се сакријеш.“

26 Цар израиљски рече: „Узми Михеју и предај га Амону, управитељу града, и Јоасу, царевом сину.

27 Реци: 'Говори цар: баците овога у тамницу, и храните га с мало хлеба и воде док се не вратим у миру.“

28 А Михеја му рече: „Ако се заиста вратиш у миру, онда Господ није говорио преко мене.“ И још рече: „Чујте, сви народи!“

Пораз и Ахавова смрт

29 Тако цар израиљски и Јосафат, цар Јудин, крену на Рамот галадски.

³⁰ Цар израиљски рече Јосафату: „Прерушићу се и поћи у битку, а ти обуци своју одору.“ Цар израиљски се преруши и оде у битку.

³¹ А цар арамејски заповеди тридесет двојици заповедника својих бојних кола: „Не упуштајте се у бој ни с великим ни с малим, већ само с царем израиљским.“

³² Кад су заповедници бојних кола видели Јосафата, мислили су: „То је сигурно цар израиљски.“ Тада су се окренули и оборили се на њега. Али Јосафат повика.

³³ Кад су заповедници бојних кола видели да то није цар израиљски, окренули су се од њега.

³⁴ Међутим, неко насумце одапе лук и устрељи цара израиљског између састава његовог оклопа. Он рече своме возачу: „Окрени кола и изведи ме из битке, јер сам рањен.“

³⁵ Љута се битка водила целог тог дана, али се цар држао на ногама у бојним колима наспрам Арамејаца. Крв из ране сливала се на под бојних кола. Умро је увече.

³⁶ При заласку сунца, било је објављено: „Сваки човек у свој град! Сваки човек у свој крај!“

³⁷ Тако је погинуо цар израиљски. Донели су га у Самарију и тамо га сахранили.

³⁸ Бојна кола су опрали у самаријском језеру: тамо су пси лизали његову крв, а блуднице се купале, према речи коју је Господ рекао.

³⁹ Остала Ахавова дела и све што је учинио, о двору који је саградио од слоноваче, и о градовима које је саградио, није ли то записано у Књизи дневника царева израиљских?

⁴⁰ Ахав се упокојио са својим прецима, а на његово место се зацарио његов син Охозиа.

Јосафатово царевање над Јудом

⁴¹ Јосафат, син Асин, зацарио се над Јудом у четвртој години Ахава, цара Израиља.

⁴² Јосафату је било тридесет пет година кад се зацарио, а владао је двадесет пет година у Јерусалиму. Мајка му се звала Азува, ћерка Силејева.

⁴³ Он је у свему следио путеве свога оца Асе и није одступао од тога, него је чинио што је право у Господњим очима. Ипак, узвишице нису биле уклоњене; народ је још увек приносио жртве и кадио на узвишицама.

⁴⁴ Јосафат је био у миру са царем израиљским.

⁴⁵ Остало о Јосафату, јунаштво које је показао у ратовању, није ли то записано у Књизи дневника царева Јудиних?

⁴⁶ Такође је искоренио из земље храмске блуднике који су се одржали до времена његовог оца.

⁴⁷ У Едому није било цара; намесник је владао као цар.

⁴⁸ Јосафат је изградио десет тарсиских лађа да иде у Офир по злато, али лађе нису могле да оду јер су се насукале код Есион-Гевера.

⁴⁹ Тада Охозиија, син Ахавов, рече Јосафату: „Нека моје слуге пођу на лађама с твојим слугама.“ Али Јосафат није хтео.

⁵⁰ Кад се Јосафат упокојио са својим прецима, сахранили су га с његовим прецима у граду његовог праоца Давида. На његово место се зацарио његов син Јорам.

Охозиијина владавина над Израиљем

⁵¹ Охозиија, син Ахавов, се зацарио над Израиљем у Самарији у седамнаестој години Јосафата, цара Јудиног. Владао је две године над Израиљем.

⁵² Он је чинио што је зло у Господњим очима, следећи пут свога оца и своје мајке, и пут Јеровоама, сина Наватовог, који је Израиљ навео на грех.

⁵³ Служио је Валу и клањао му се. Тако је разгневио Господа, Бога Израиљевог, баш као што је то његов отац чинио.

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248